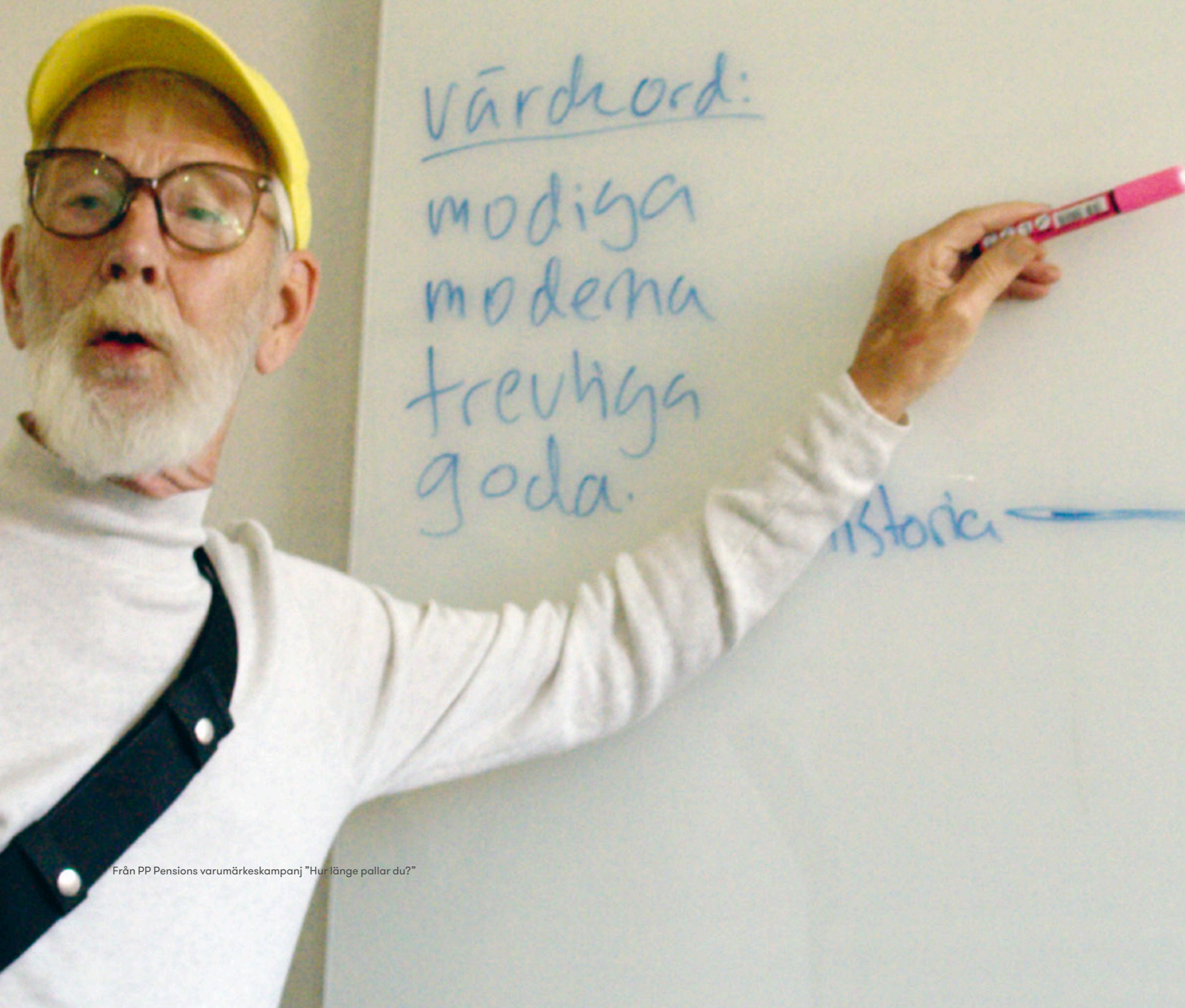

**Årsredovisning
PP Pension
Försäkringsföreningen**

2018

pp.pens!on

Om PP Pension 2018

Vi fortsätter vårt arbete med att ge våra medlemmar en trygg pension, service i alla led och rådgivning. Vi har dessutom under 2018 haft fortsatt fokus på att visa upp oss i vår nya profil, fortsätta synliggöra vårt varumärke och stärka vår position i mediebranschen.

Genom bred digital närvaro i sociala medier, annonsering, medverkan i våra medlemmars olika nätverk och bransch-tävlingar, har vi visat på värdeskapande kommunikation som berör med våra smått unika reklamfilmer! Årets kampanj har gått under parlören "Hur länge pallar du?"

Med glimten i ögat har vi på ett enkelt sätt, med lite spets och stor humor - fått mottagarna att skratta och rodna då vi gör tydligt för alla pensionslösa om hur viktigt pensionen är.

För de många som fortfarande slarvar med sin pension har vi gjort klart att PP Pension är det självklara valet för alla i mediebranschen.

Tack för i år!

VÅR VISION

PP PENSIONS UPPDRAG ÄR ATT HJÄLPA ALLA I MEDIEBRANSCHEN TILL EN BRA PENSION OCH ETT TRYGGARE ARBETSLIV. UTIFRÅN VÅR KUNSKAP OCH ERFARENHET AV BRANSCHEN I STORT SKA VI LEVERERA BRA PENSIONS- OCH TRYGGHETS- LÖSNINGAR. PP PENSION SKA UPPLEVAS SOM DET SJÄLVKLARA VALET FÖR ALLA I MEDIEBRANSCHEN.

YO
FÖ
PE

Innehålls- förteckning

6	Ordförande har ordet
8	Viktiga händelser 2018
9	Siffror och diagram
10	VD har ordet
12	Kapitalmarknaden 2018
15	PP Pensions fondtorg
16	Reportage
18	Hållbarhetsrapport
28	Reportage
30	Förvaltningsberättelse
41	Femårsöversikt
42	Finansiella rapporter
49	Noter
74	Styrelsens och verkställande direktörens undertecknande
75	Revisionsberättelse
78	Styrelse
80	Ledning
81	Ordlista

Ordförande har ordet

Det är särskilt viktigt att värna PP Pension i en tid av förändringar. Ny lagstiftning som är på gång får inte utformas så att PP Pension får sämre konkurrensfördelar eller oproportionerligt stora kostnader. Ökat konsumentskydd får inte ske till ett pris som tränger ut mindre aktörer från de finansiella marknaderna.

Under 2018 har försäkringsdistributionsdirektivet, IDD, införts i Sverige. På PP Pension har det bland annat inneburit att ett nytt it-baserat rådgivningsverktyg har implementerats. Det har kostat både tid, kraft och pengar men i dag kan vi säga att vi är stolta och glada över ett bra verktyg för våra rådgivare som i förlängningen gynnar våra kunder.

Det finns även förändringar i vår omvärld som vi under 2018 har reagerat emot och som vi bland annat har kunnat ge uttryck för i remissvar från Tjänstepensionsförbundet, där PP Pension är medlem.

Det första remissvaret gäller promemorian "En ny reglering för tjänstepensionsföretag". Tjänstepensionsförbundet och PP Pension delar uppfattningen att det behövs en ny tjänstepensionsreglering i svensk lag baserat på IORP II. Men förslaget till reglering baseras på ställningstagandet att verksamheten som bedrivs är en form av försäkringsrörelse, vilket är olyckligt och får flera oönskade konsekvenser.

Vi har, som många andra remissinstanser, också reagerat på att kapitalkraven sätts högre än vad direktivet kräver. Här ser vi ingen anledning att ha annat krav än i nivå med dagens trafikljusmodell som vi bedömer ger ett fullgott skydd för framtida pensionärer och samtidigt möjliggör en effektiv förvaltning.

Regleringen ska enligt IORP II ta hänsyn till proportionalitet vilket

inte framgår tydligt i propositionen. Tjänstepensionskassorna har en begränsad verksamhet inriktad mot en viss grupp av tjänstemän och kollektivavtal. Det innebär en begränsad medlemskrets, produktsortiment och en betydligt mer överblickbar utveckling av skulder, intäkter och kostnader än vad som är fallet i en större försäkringskoncern. Det är viktigt att regeringen i sin kommande proposition tar hänsyn till detta och inser vikten av att tjänstepensionskassorna behövs för mångfalden på försäkringsmarknaden.

Det andra remissvaret gäller ytterligare förlängd övergångsperiod för understödsföreningar. Här har både Tjänstepensionsförbundet och PP Pension arbetat intensivt under 2018 för en ytterligare förlängning men det är först i början av 2019 som vi fått möjlighet att bemöta förslaget i ett remissvar.

Den föreslagna förlängningen till 1 november 2019 är orimligt kort. Den behöver utökas ytterligare för att ge tjänstepensionskassorna rimlig tid för att göra nödvändiga strategiska överväganden och förberedelser inför den nya tjänstepensionsregleringen.

För att tjänstepensionskassorna på ett ordnat och korrekt informerat sätt ska kunna anpassa verksamheten till den kommande nya tjänstepensionsregleringen behöver man förutsägbarhet. Det behövs klarhet i hur den kommande regleringen ser ut innan man kan fatta strategiska beslut och de åtgärder som behöver vidtas kan vara tids- och resurskrävande.

PP Pension och Tjänstepensionsförbundet anser att det är rimligt att tjänstepensionskassorna får samma tid för analys, ombildning och implementering av den nya

tjänstepensionsregleringen som de bolag med tjänstepensionsverksamhet som omfattas av övergångsregler till Solvens II. Särskilt som tjänstepensionskassorna är de som får absolut störst förändringar i förhållande till dagens regler. Därför har vi i remissvaret föreslagit att övergångsperioden för understödsföreningar förlängs, så att den motsvarar tidpunkten övergångstiden för tjänstepensionsföretag, enligt promemorian till utgången av december 2022.

Vi har noterat att flertalet remissinstanser delar vår analys, bland andra Finansinspektionen och Svensk Försäkring.

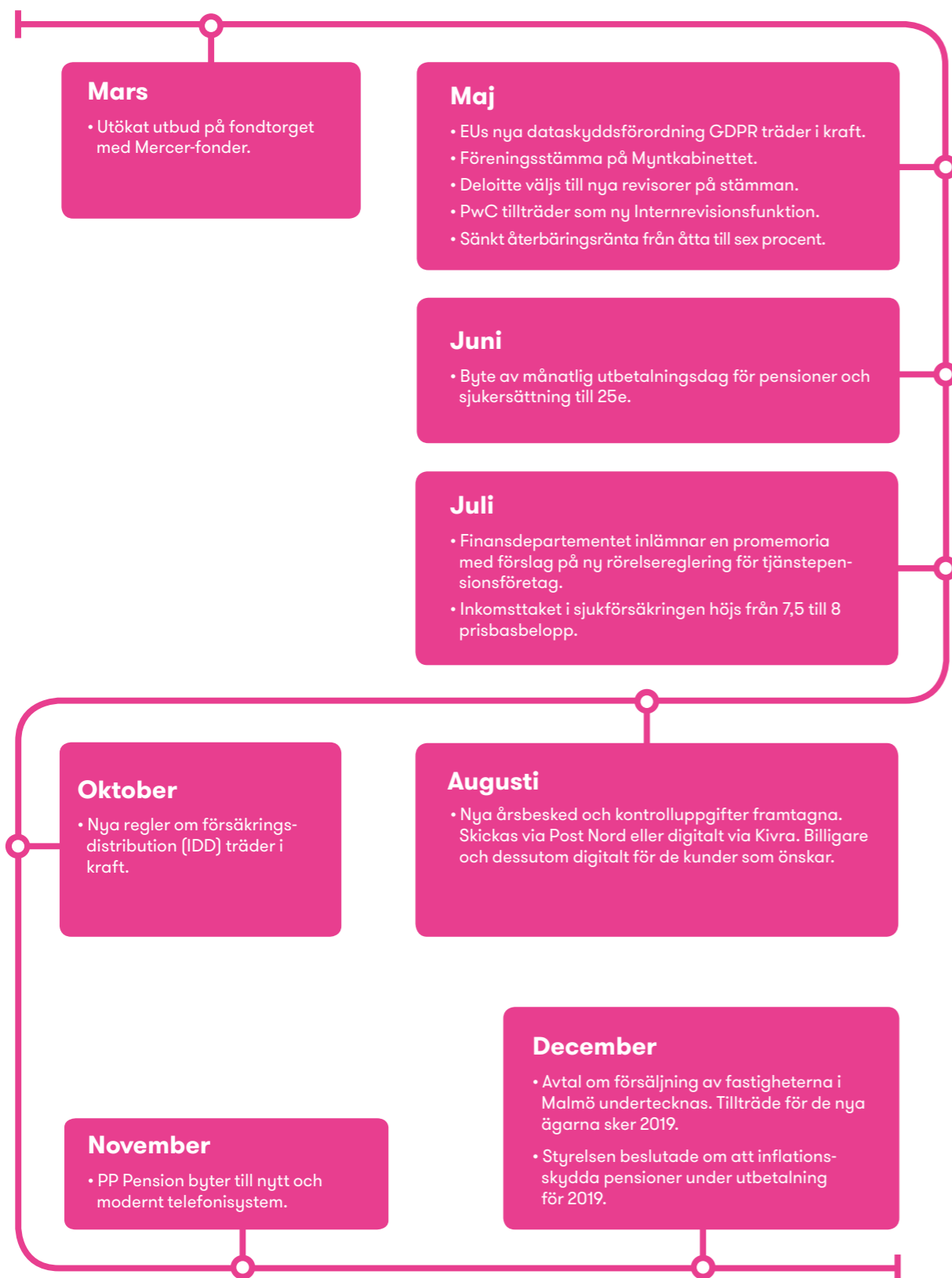
Som styrelseordförande både hoppas och tror jag på att våra styrande också inser att det behövs självständiga och livskraftiga tjänstepensionsförvaltare av olika slag. PP Pension har sedan år 1882 varit en framgångsrik och efterfrågad förvaltare av framför allt tjänstepensioner. Under de senaste fem åren har PP Pensions genomsnittliga årliga avkastning varit 5,9 procent. Vår strävan är att fortsätta detta arbete på allra bästa sätt.

PP Pension behövs nu och i framtiden.

Björn Svensson
Styrelseordförande PP Pension

**PP Pension behövs
nu och i framtiden.**

Viktiga händelser 2018

Siffror och diagram

Premier, förvaltad kapital och kostnader	2018 Januari - december	2017 Januari - december
Försäkringsrörelsens premieinkomst	413 MSEK	357 MSEK
Inbetalda premier fondförsäkring	114 MSEK	110 MSEK
Totalt förvaltad kapital ¹	15 212 MSEK	15 362 MSEK
Driftskostnad	0,24 %	0,22 %

Kapitalförvaltning och kollektiv konsolideringsnivå	2018 Januari - december	2017 Januari - december
Förmåns- och premiebestämd traditionell försäkring		
→ Totalavkastning	-0,1 %	5,9 %
→ Genomsnittlig totalavkastning, senaste fem åren	5,9 %	7,5 %
→ Genomsnittlig återbäringsränta ²	6,7 %	7,5 %
→ Genomsnittlig återbäringsränta ² , senaste fem åren	7,3 %	6,7 %
Kollektiv konsolideringsnivå		
→ Förmånsbestämd traditionell försäkring	121,2 %	126,4 %
→ Premiebestämd traditionell försäkring	102,8 %	108,6 %

¹ Avser PP Pension Försäkringsförening och PP Pension Fondförsäkring AB.
² Anges efter kapitalförvaltningskostnader men före avgifter och skatt.

VD har ordet

Vårt resultat

När vi ser tillbaka på 2018 är vi på PP Pension stolta över allt vi åstadkommit. Men vi slår oss inte till ro utan satsar för att fortsätta leverera både avkastning och service till våra sparare och företagskunder.

Under 2018 ökade vi vårt premieflöde med tio procent jämfört med 2017, vilket vi är glada och ödmjuka inför. Det kapital vi anförtror att förvalta strävar vi i varje stund att nå så bra avkastning som möjligt för.

Vi förvaltar vid utgången av 2018 ett totalt kapital på 14 miljarder kronor i vår placeringsportfölj. För den premiebestämda traditionella försäkringen har vi målet att 2023 nå 300 miljarder kronor i premieinkomster och vi har under 2018 nått delmålet 200 miljarder.

Vi kan konstatera att 2018 blev ett turbulent börsår, men att vi med vår breda portfölj klarade utmaningarna. Det kan också vara en förklaring till att vi under 2018 sett ett visst inflöde från fondförsäkring till vår traditionella försäkring med sina garantier.

Placeringsportföljen har under 2018 haft en avkastning på -0,1 procent och återbäringsräntan var vid årets slut 6 procent. Ett i stort sett nollresultat kan säkert göra en och annan besviken som hoppats på en större tillväxt. Men i ljuset av en allmän börsnedgång kan vi vara stolta över vårt resultat som höll sig bra i konkurrensen med andra, ofta större pensionsförvaltare.

Förvalsfonden inom fondförsäkring, PP Pension Aktieallokeringsfond och våra övriga utvalda fonder på fondtorget presterade under 2018 över lag bra i förhållande till respektive marknader.

De totala fondförsäkringstillgångarna uppgick vid årets slut till 1279 miljarder kronor.

Kapitalmarknaderna

2018 blev ett turbulent år på världens börser. Tillväxten var god över i stort sett hela världen även om en viss avmattning märktes mot slutet av året. I oktober började en nedgång på börserna som även påverkade den svenska aktiemarknaden negativt. Stockholmsbörsen slutade året med ett minus på 5 procent.

PP Pension har under året placerat utifrån en förväntad fortsatt börsuppgång som ett resultat av hög tillväxt, låga räntor, stora inflöden och en brist på alternativ.

Samtidigt har PP Pension höjt beredskapen för att kunna göra snabba omallokeringar i portföljen vid behov. En större del av portföljen har också skyddats mot börsnedgång. Detta gav god effekt på portföljen vid nedgången i slutet av året.

Organisationen

PP Pension fortsätter att arbeta intensivt för att utveckla verksamheten på den konkurrensutsatta tjänstepensionsmarknaden. Vi har under 2018 stärkt och utvecklat den digitala rådgivningen liksom andra digitala tjänster för våra företagskunder. Rådgivningsverksamheten har också byggts ut och förstärkts under 2018. Idag arbetar 32 personer på PP Pension där samtliga som arbetar med rådgivning på olika befattningar har blivit certifierade enligt Insuresec vid ingången av 2019.

Kundupplevelsen

Vårt viktigaste uppdrag är att ge dagens och morgondagens pensionärer bästa möjliga pension. Våra företagskunder ska känna sig trygga med att PP Pension ger en långsiktig förvaltning till en låg och transparent kostnad, vilket gynnar både företag och anställda. Vi arbetar ständigt med att säkra vårt främsta kundlöfte – att få en så god avkastning som möjligt på vår placeringsportfölj.

Vår kommunikation till sparare och företagskunder är tydlig och öppen, inte minst när det gäller de avgifter vi tar ut. Här finns inga dolda provisioner och vi har inget intresse av att låsa in kunderna med exempelvis höga flyttkostnader.

2018 ökade vårt
premieflöde
med tio procent,
vilket vi är glada
och ödmjuka inför.

Fastigheter

Under 2018 sålde vi våra hyresfastigheter i Malmö till Första AP-fondens fastighetsbolag Willhem. Därmed tog vi bort möjligheten för våra sparare att köpa för ett hyreskontrakt i Malmö, vilket kan upplevas som negativt. Bostadssituationen är dock något lättare i Malmö än i Stockholm, där vi fortsätter att erbjuda våra sparare möjligheten att få en bostad i någon av våra hyresfastigheter.

2019

Vi är laddade inför 2019! Det är ett år då vi kommer att fokusera på ett antal områden. Först och främst vår kapitalförvaltning i en tid med stora börsvängningar, en osäker räntemarknad och internationella förändringar som Brexit.

Vi har också ett antal prövningar på hemmaplan i och med implementering av ny lagstiftning och osäkerheten kring när dispensen för tjänstepensionskassorna kan komma att upphöra. Vår styrelseordförande belyser dessa frågor på annan plats i årsredovisningen.

Men vi har även många spännande utmaningar under 2019. Inte minst i varje möte med våra kunder och sparare där vår strävan är att leverera bästa möjliga kundnytta och bästa möjliga framtida pensioner.

Kjell Norling

Kjell Norling

Kapitalmarknaden 2018 – året som började i dur

Världens börser hade ett ljus år tills höstmörkret föll. Inledningen av året var positiv och i början av hösten hade ett brett svenskt aktieindex stigit med över tio procent. Med en snabb börsnedgång i oktober blev 2018 det sämsta börsåret sedan 2008.

- Men vi svenska investerare med internationella placeringar klarade oss ganska bra och det på grund av att kronan försvagades. Globala placeringar i dollar och andra valutor blev mer värda för oss när kronan föll i värde, förklarar Cecilia Thomasson Blomquist, chef för kapitalförvaltning på PP Pension.

Sett till avkastningen på alla tillgångar i utländsk valuta var 2018 dessutom det sämsta året på 30 år för en genomsnittlig investerare i världen, eftersom både aktier och räntebärande tillgångar sjönk i värde.

Den långsiktiga trenden för aktieplaceringar är dock fortsatt positiv och sedan årsskiftet 2018/2019 har det skett en betydande återhämtning.

- Vi ska komma ihåg att vi fortfarande har en god tillväxt i världen – även om den dämpats något.

PP Pensions kapitalförvaltning är framför allt inriktad på placeringsportföljen. Den tryggar de förmånsbestämda pensionerna som vi förvaltar, men den är också öppen för den som vill ha en traditionell försäkring i en individuell pensionslösning.

Förutom den stora placeringsportföljen ansvarar kapitalförvaltningen även för inriktningen på PP Pensions Aktieallokeringsfond, en förvalsfond

inom fondförsäkringen, samt urvalet av fonderna som finns på PP Pensions fondtorg. För nya försäkringar har kapitalförvaltningen introducerat Mercers Diversified Growth Fund då den till sin utformning har möjlighet till placeringar i ännu fler tillgångslag.

Aktiemarknaden

När Cecilia Thomasson ser tillbaka på 2018 kan hon konstatera att världsindex mätt i MSCI i dollar föll med drygt 9 procent. Men mäts det i kronor var nedgången bara minus 0,6 procent.

- Jag tror att vi alla överraskades över att kronan försvagades så mycket under 2018. Kronan var svag redan från årets början trots att vi hade haft en bra tillväxt. Med den låga räntenivån har det inte varit populärt att äga kronor. När Riksbanken höjde räntan något var det i ett läge då moln hade börjat dyka upp på den svenska ekonomins himmel. Därmed uteblev en positiv effekt av räntehöjningen.

- Men för oss som placerare på en global marknad fick kronkursen alltså en positiv effekt.

Svenska exportföretag gynnades också av en svag krona och på Stockholmsbörsen började 2018 bra. I början av oktober var avkastningen, inklusive utdelningar, över 12 procent

för ett brett svenskt aktieindex. Sedan vände det internationellt och Stockholmsbörsen följde efter.

- Bolagsrapporterna kom in bra över lag, men det räckte inte när industribarometrar började peka nedåt och den amerikanska centralbanken höjde räntan.

Under oktober månad sjönk börserna globalt. De återhämtade sig inte utan föll ytterligare i december. Det innebar att en svensk genomsnittlig aktieavkastning slutade på minus 4,4 procent.

- Är det något jag hade önskat för 2018 var att vi på förhand hade vetat om nedgången i oktober, säger Cecilia Thomasson Blomquist med ett leende och tillägger.

- Vi var ändå beredda på en rekyl efter den långa uppgången. Men nedgången blev kraftigare än vad som var motiverat.

- Därför fanns det förväntningar på en uppgång. Den allmänna meningen var att den borde komma under december. Nu i efterhand kan vi konstatera att det dröjde till efter årsskiftet.

Detta har fått Cecilia Thomasson Blomquist att börja undra över om vi kan förvänta oss ett förändrat mönster framöver.

- Det känns som om marknaderna börjar fungera annorlunda. En

förklaring kan vara att det i dag är så stor del som sker elektroniskt på i förväg givna parametrar. Därför kan vi få en kraftig nedgång utan att det egentligen finns någon förklaring. Och vi får inte en mjuk uppgång utan när det väl börjar röra på sig sker det med kraft. Den kraftiga uppgången i januari-februari 2019 skedde också utan att vi kan peka på en tydlig orsak.

- Vändningen sammanföll med att USAs centralbankschef under julhelgen gjorde en kovändning och sa att man också kan tänka sig att sänka räntan om det behövs. Marknaden tolkade uttalandet till att den låga räntenivån kommer att hålla i sig längre än vad man hittills trott.

- Jag tror att man som placerare måste vara beredd på större och snabbare slag i priserna även på indexnivå än vad vi varit vana vid.

Cecilia Thomasson Blomquist menar att det är viktigt att inte låta sig dras med i varken upp- eller nedgångar.

- Det är viktigare att ha ett långsiktigt scenario och agera efter det. Att tänka och analysera på längre sikt.

Politisk påverkan

En annan fundering som Cecilia Thomasson Blomquist har är om vi i framtiden kommer att se mer av politisk påverkan på börserna världen över.

- Hittills har vi sett hur framför allt marknadskrafterna påverkat börsutvecklingen. Men nu hör jag allt fler röster som säger om att "marknadskrafterna måste styras". Frågan är om vi är på väg mot en tid då politiska beslut kommer att påverka allt mer. Är vi i början av en ny era? Det kanske vi vet svaret på om sex-sju år.

- Det kan jämföras med hur vi trodde att marknaden styrde över räntan och inte förstod att det var centralbankerna som till största delen bestämde.

Ett antal politiska frågor har också påverkat världens börser under 2018 som oron för Brexit, Nordkorea och ett allt varmare klimat.

**När det väl börjar
röra på sig sker
det med kraft.**

- Mitt i allt detta är det viktigt att tänka på att aktieavkastningarna framför allt kommer från företagens vinster och förväntningar på dem.

- PP Pensions strategi är långsiktig och vi förväntar oss fortsatt god aktiemarknad så länge som tillväxten är god, räntan låg och det finns en brist på alternativ. Men vi ökar också vår beredskap för att kunna agera.

Räntemarknaden

I december 2018 höjde den svenska riksbanken sin styrränta, reporäntan, för första gången på sju år. Höjningen var från minus 0,5 till minus 0,25 procent.

- Höjningen kom för sent, konstaterar Cecilia Thomasson Blomquist.

- Nu kom den samtidigt som vi började se en svagare utveckling i den svenska ekonomin. Vi är tveksamma till om det finns utrymme för nya räntehöjningar under 2019.

Uttalandet från den amerikanska centralbankschefen i julhelgen påverkade inte räntemarknaden under 2018, men väl 2019.

- I hela världen är vi beroende av hur det går för amerikansk ekonomi och därmed påverkar ett uttalande som detta även oss i Sverige.

Fastighetsmarknaden

2018 fortsatte den svenska fastighetssektorn bromsa in. Det var framför allt bostadsutvecklarna i storstäderna som fick problem med att sälja sina nybyggda lägenheter.

- Vi får se hur detta utvecklas. Men att bostadsrätter, som är svåra att sälja, omvandlas till hyresrätter är inte ett problem. Det viktiga för tillväxten är att det blir fler bostäder så att människor har möjlighet att flytta till jobben.

- Problemen för fastighetsutvecklarna kan dock innebära att en del av dem inte kommer att klara sig och att planerade byggen inte blir av. Men att kalla det en bred fastighetskrisis, som många gör, är jag inte beredd att göra. För enskilda individer som köpt bostäder som sedan inte producerats kan det bli väldigt tufft, inte minst ekonomiskt. Bostadsaffären är ofta den största affären som en individ gör under sin livstid.

- Oron för den framtida utvecklingen har lett till en stor inbromsning för all nyproduktion av bostäder. Det kommer att slå på den svenska tillväxten totalt och kommer på det sättet att sätta ett avtryck i den ekonomiska politiken.

PP Pensions fondtorg

PP Pension Fondförsäkring erbjuder investeringar i fonder via fondförsäkring. Målet är att bolagets fondtorg ska ge livförsäkringstagarna ett överskådligt, lättnavigerat och diversifierat fondutbud med möjlighet till en god riskspridning i det långsiktiga sparandet.

Syftet med fondtorgets övergripande kategoriindelning är att tydliggöra de olika risknivåerna i fondvalen. Målsättningen är att spararna ska vara medvetna om vilka risker de tar. Fondtorgets fonder är indelade i fyra grupper: strategifonder, aktiefonder, alternativa fonder och räntefonder.

I gruppen strategifonder gör förvaltarna en aktiv allokering mellan aktier och räntor eller mellan olika aktiemarknader.

I de marknads- och indexnära aktiefonderna styrs avkastningen främst av hur den aktuella marknaden i stort utvecklas, snarare än av de förvaltningsbeslut förvaltaren själv tar. Marknads- och indexnära fonder har ofta en lägre förvaltningsavgift än mer aktivt förvaltade fonder.

I våra aktivt förvaltade aktiefonder försöker förvaltar-teamen placera kapitalet på ett sådant sätt att avkastningen över tiden ska överträffa fondens jämförelseindex. I dessa fonder har aktiemarknadens allmänna utveckling fortfarande en stor påverkan på resultatet, men förvaltar-teamens beslut kommer också att slå igenom på avkastningen.

Bland våra alternativa fonder har vi samlat aktiefonder med en mer specialiserad inriktning samt hedgefonder.

I gruppen räntefonder ingår såväl kort- och realräntefonder som obligationsfonder.

Vi ser kontinuerligt över vårt utbud av fonder och under 2018 har fem nya fonder introducerats på fondtorget och en fond har tagits bort. Bilden nedan visar fondtorgets utseende per 31 december 2018.

Händelserna på fastighetsmarknaden har inte påverkat PP Pensions strategi för fastighetsförvaltningen. Men det har under 2018 skett några omdisponeringar bland hyresfastigheterna i portföljen.

- Vi har bland annat sålt hyresfastigheter i Malmö. Det är inget fel på att äga fastigheter där, vi tror på en fortsatt god utveckling i regionen, men vi vill konsolidera våra hyresfastigheter till Stockholmsområdet.

Förutom bostadsbyggandet märks under 2018 en viss inbromsning när det gäller kommersiella fastigheter framför allt med inriktning på handel. Detta som ett resultat framför allt av ökad e-handel.

- I vår portfölj har vi även kommersiella fastigheter men inga rena butiksfastigheter. Vi har istället dragit nytta av den hyresuppgång som

varit under 2018 på kommersiella fastigheter, framför allt i Stockholms innerstad där hyrorna i de bästa lägena ligger på rekordnivåer. Cecilia Thomasson Blomquist är därmed nöjd med vad PP Pensions fastighetsportfölj har presterat i avkastning under 2018.

- Avkastningen på våra fastigheter uppgick till 6 procent. De har därmed blivit en allt större del av vår totala portfölj.

2019

Cecilia Thomasson Blomquist räknar inte med några större förändringar i strategin för kapitalförvaltningen.

- Vi räknar med att 2019 kan bli ett bra avkastningsår. Det viktigaste är att vi inte tar större risk än vi kan bära och att vi vässar vår beredskap för att det kan bli berg-och-dalbana, inte minst på aktiemarknaden.

När det gäller inflationsförväntningarna är Cecilia Thomasson Blomquist mer tveksam.

- Någon gång kommer inflationen i gång, men det är tveksamt om det sker under 2019.

Diversifiering är ordet för 2019. För den fondintresserade tror Cecilia Thomasson Blomquist att 2019 kan bli ett bra år och hon lyfter gärna fram två av fonderna på PP Pensions fondtorg.

- Vår fond PP Pension Aktieallokeringsfond placerar på många marknader och har haft en mycket bra utveckling. Vi har också goda förväntningar på vår nya Mercer Diversified Growth Fund som placerar ännu bredare i ännu fler tillgångsslag än bara aktier och räntebärande.

Aktiefonder

Aktivt förvaltade fonder

Acadian Emerging Market
BlackRock GF China
BlackRock Global Small Cap
Danske Invest India
DNB Scandinavia
Fidelity Asian Special Situations
Fidelity Latin America
Handelsbanken Amerika Tema
JP Morgan Global Focus
JP Morgan Russia Fund
Lannebo Småbolag
MGI Emerging Market Equity Fund
MGI Global Equity Fund
SEB Hållbarhetsfond Sverige
Skagen Global
Swedbank Robur Ethica Global MEGA
Swedbank Robur Östeuropafond

Index- och marknadsnära fonder
Handelsbanken Europafond Index
Swedbank Robur Sverigefond MEGA
Vanguard Global Stock Index

Strategifonder

PP Pension Aktieallokeringsfond
Mercer Diversified Growth Fund
Swedbank Robur Access Mix

Alternativa fonder

Alfred Berg Fastighetsfond Norden
Lynx Dynamic
OPM Listed Private Equity
SEB Asset Selection
Skagen m2

Räntefonder

Danske Invest SICAV - Sverige kort ränta
Mercer Short Duration Global Bond 1
MGI Emerging Markets Debt Fund
Nordea Obligationsfond
Öhman Företagsobligationsfond
Öhman Realräntefond

Oj, vad jag har lärt mig mycket!

Som ny på PP Pension har det varit mycket för Cecilia Welander att sätta sin in i. Hon arbetar framför allt med att ge affärsstöd åt rådgivarna. För ett halvår sedan lämnade hon en av de stora försäkringsdrakarna, där hon arbetat i 26 år bland annat som rådgivare, och klev in på PP Pension.

- Den stora skillnaden är att här ser jag verkligen helheten. Det går inte att bara göra en del och sedan låta andra ta hand om resten. Det innebär att jag har utvecklats så mycket på så kort tid. Det jag inte kan eller förstår kan jag inte skicka vidare ut i en organisation, där det alltid finns någon annan avdelning eller speciallist som tar hand om frågan.

- Här måste jag förstå, söka kunskap hos andra medarbetare och lära mig varje pusselbit i helheten.

I arbetsuppgifterna ingår att ta fram material till rådgivarna i teamet inför kundmöten och att ta hand om efterarbetet.

- Det kan vara allt mellan himmel och jord. Allt som har med pensioner och försäkringar att göra som att till exempel hjälpa till med att flytta ett privat pensionssparande för en anställd. För detta krävs att jag kan så mycket mer än vad som krävdes av mig på min tidigare arbetsplats.

Cecilia Welander är extra glad när vi ses. Veckan innan klarade hon det stora provet för Insuresec-licens.

- Det var tufft men kul! Jag uppskattar att PP Pension tycker att även jag, som arbetar med affärsstöd, ska ha denna kunskap och vara licensierad.

Rådgivarna som Cecilia Welander arbetar med i sitt team, har framför allt fokus på de stora mediahusen

och deras anställda men även med ett antal mindre mediaföretag.

- Det känns bra att kunna hjälpa både företag och anställda med exempelvis ekonomisk trygghet både nu och om du blir sjuk under arbetslivet, eller som pensionär.

I Cecilia Welanders arbete ingår också en del intern utveckling.

- Jag har varit med på ett hörn i arbetet med att ta fram ett nytt rådgivningsverktyg. Det behövs som en följd av det nya IDD-direktivet.

När Cecilia Welander ska beskriva stämningen på PP Pension använder hon ord som "familjärt" och "team".

- Det är få nivåer, inte så hierarkiskt som det lätt blir i den stora

koncernen. Vi möts helt enkelt vid samma kaffemaskin. Det betyder mycket för hur enkelt och smidigt vi kan mötas och lösa eventuella problem. På vår avdelning finns också en verklig teamkänsla i gruppen, vårt mål är att tillsammans serva våra kunder.

Men allra viktigast för Cecilia Welander är hur PP Pension ägs.

- Här finns inga aktieägare som ska ha sitt eller säljare som ska ha provision. Allt vi tjänar går tillbaka till medlemmarna. Det är så det ska vara tycker jag.

Lars Ljung, NTM

NTM-koncernen har 1 300 anställda och den framtida pensionen förvaltas för många hos PP Pension.

- PP Pension är en stor part för oss eftersom vi har en stor skara medarbetare med ITP 2, berättar Lars Ljung, lönechef på NTM.

PP Pension gjorde nyligen en turné på några av de större arbetsplatserna i NTM-koncernen.

- Det var allmänna träffar som vi bjöd in till via vårt intranät. Huvudspåret var ITP 2 men de som ville veta mer rent övergripande om ITP 1 var också välkomna.

- Vi hade träffar i Uppsala, Visby, Norrköping och Linköping. Tanken var att vi även skulle ha hunnit med Luleå. Nu har vi även förvärvat Sörmlands Media så vi behöver nog även ha en träff i Eskilstuna framöver, berättar Lars Ljung.

När medarbetarna tar kontakt med lönekontoret för att prata om sina pensioner gäller det framför allt ITP 2 som förvaltas av PP Pension.

- Det är ju när arbetslivet närmar sig sitt slut som frågorna kommer. Det kan till exempel handla om hur pensionen påverkas utifrån när man slutar arbeta eller hur det blir om man går ner i arbetstid.

- Ofta hänvisar vi till PP Pensions rådgivare eftersom vi själva inte tycker att vi har lika djup kunskap i alla frågor. Är det bara frågan om hur stor pensionen blir brukar vi också hänvisa till minpension.se.

För den som funderar på att trappa ner har NTM-koncernen ett särskilt erbjudande.

- Vi erbjuder också deltid på förmånliga villkor enligt några olika varianter. Bland annat kan den som går ner till 80 procent i arbetstid få 100 procents avsättning till pensionen, alltså pension enligt den ordinarie arbetstiden. Det har vi några som nappat på.

Det inte många som valt en egen pensionsplan, så kallad "tiotaggarlösning".

- Nej, de är nog färre än tio i hela koncernen och mest på vd-nivå under åren.

Löneväxling är däremot eftertraktat bland "ITP 2-orna".

- Vi hoppas också få en bra, framför allt teknisk, lösning med PP Pension. Processer som bolagsbyte och sjuk- och ledighetsanmälan fungerar inte med automatik. I närtid kommer aktiviteter att påbörjas för att vi även ska kunna erbjuda "ITP 1-orna" möjligheten att löneväxla, säger Lars Ljung.

I dag rapporterar Lars Ljungs gäng förändringar till PP Pension via Försäkringsgirots verktyg COINS.

- Finns det något jag skulle önska av PP Pension är det att man utvecklar bättre tekniska lösningar så att våra befintliga processer och rutiner fungerar. I dag kan det ta för lång tid innan förändringar, som att någon slutar eller börjar, är långvarigt sjuk eller föräldraledig, slår igenom på fakturan.

Det är ju när arbetslivet närmar sig sitt slut som frågorna kommer.

Hållbarhets- rapport

Hållbarhetsrapporten omfattar verksamhetsåret 2018 och ingår som en del i PP Pensions årsredovisning. Rapporten omfattar moderföreningen PP Pension Försäkringsförening samt föreningens dotterbolag.

Att förvalta pensioner är ett mycket långsiktigt åtagande. Relationen med våra medlemmar sträcker sig i många fall över mer än 60 år, från första premieinbetalningen till sista pensionsutbetalningen. Att medlemmarna under denna tid känner förtroende för att vårt arbete är både långsiktigt och hållbart är centralt för oss.

PP Pensions uppdrag är att trygga medlemmarnas pensionskapital och övriga försäkringsåtaganden både på kort och lång sikt och med hållbarhet som en integrerad del av den dagliga verksamheten. Hållbarhetsarbetet utgår från föreningens uppdrag från medlemmarna, förening-

ens stadgar samt styrelsens beslut och policydokument. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer som innebär att allt överskott går tillbaka till PP Pensions medlemmar.

PP Pension Försäkringsförening äger till 100 % PP Pension Fondförsäkring AB samt ett antal fastighetsförvaltande bolag, se vidare beskrivning på sidan 60. Hållbarhetsrapporten omfattar koncernens samtliga bolag.

PP Pension har ett samlat förvaltad kapital som vuxit starkt under de senaste åren. Vid utgången av 2018 förvaltade vi 14 miljarder kronor. Inklusivt fondförsäkringstillgångar uppgick våra medlemmars totala

kapital till drygt 15,2 miljarder kronor. Grunden är en långsiktigt hållbar pensionsförsäkringsverksamhet med ett balanserat risktagande som bedrivs i enlighet med gällande regelverk.

PP Pension är en försäkringsförening vars uppdrag är att trygga arbetsliv och pension för alla i mediebranschen. Och så har det varit sedan 1882.

Hållbarhet i den löpande verksamheten

Trots att vår egen organisation är relativt sett liten, betyder det inte att vi slår oss till ro, tvärtom. Den största direktpåverkan är det sätt vi kommunicerar med våra medlemmar och den påverkan arbetar vi fortlöpande med att reducera och effektivisera.

Information till kunder

Årligen skickas cirka 50 000 brevutskick med information till våra medlemmar. Under 2018 har vi börjat skicka exempelvis årsbeskeden till medlemmar med digital brevlåda. Denna åtgärd innebär en reduktion av våra brevutskick med cirka 30 procent. På så sätt minskar vi både miljöpåverkan och distribution av pappersutskick rejält.

Målet är att minska pappersmängden med 20 procent per år. Under 2018 minskade den totala pappersåtgången med 21 procent jämfört med 2017.

Hög kundintegritet

PP Pension hanterar en stor mängd personuppgifter, många av dem känsliga. Nu har vi snart levt ett år med den nya dataskyddsförordningen, GDPR, som trädde i kraft i maj

2018. Som så många andra organisationer arbetade vi intensivt för att säkerställa att vi skulle kunna leva upp till kraven innan lagen trädde i kraft. Vi har haft ett flertal utbildningstillfällen för all personal och medvetenheten är hög i organisationen.

För att säkerställa att vi hanterar personuppgifter på ett korrekt och säkert sätt har PP Pension ett dataskyddsombud som också är kontaktperson gentemot Datainspektionen och våra kunder i ärenden som gäller vår hantering av personuppgifter. Dataskyddsombudet utses av VD och rapporterar till vice VD.

Långsiktig arbetsgivare

En engagerad och kunnig personal är avgörande för att vi ska lyckas med vårt uppdrag.

För att få behålla duktiga medarbetare, och attrahera nya, ska vi sträva efter att vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ska ha en bra arbetsmiljö, ett gott samarbete och marknadsmässiga löner. PP Pension erbjuder bra möjligheter att få och behålla en god hälsa genom bland annat årliga hälsokontroller och friskvårdstimma liksom föreläsningar med hälsotema och gemensamma aktiviteter såsom steg- och löpartävlingar.

Jämställdhet och likabehandling är en självklarhet. Vi har en jämn könsfördelning inom organisationen och ska vara en arbetsplats helt utan diskriminering där alla anställda ska ha lika rättigheter och utvecklingsmöjligheter.

Tjänsteresor

Som ett litet tjänsteföretag med få anställda har PP Pension inga direkta utsläpp av betydande storlek.

Principen för personalens tjänsteresor är att i första hand välja tåg för resor inom landet. Inom fastighetsförvaltningen blir allt fler servicebilar allt mer miljövänliga, se vidare i avsnittet om "Hållbarhet inom fastighetsförvaltningen".

Utvärdering av leverantörer

I PP Pensions policy för uppdragsavtal ställer vi krav på att leverantörer ska bedriva en seriös verksamhet med hög kvalitet och följa gällande lagstiftning och praxis inom sin bransch, vilket även omfattar miljöaspekter. Vi gör regelbundet en uppföljning av våra mest väsentliga avtal. Målet är att uppnå både en god affäretik och att ha en hög kostnadseffektivitet.

Vid val av leverantörer tar vi hänsyn till bland annat deras hållbarhetsarbete och åtgärder för att motverka mutbrott.

Hållbarhet inom investeringsverksamheten

För PP Pension handlar hållbarhet om att ge kommande generationer en bra framtid. Det gäller miljö, rättvisa och demokrati men också en bra pension.

PP Pensions kapitalförvaltning är inriktad på investeringar i aktie- och räntetillgångar, alternativa tillgångar samt fastigheter.

Medan fastigheterna ägs direkt, ägs övriga tillgångarna via fonder. Vi anser att fondinvesteringar är ett effektivare sätt att förvalta vår kapitalbas på jämfört med att äga ett antal enskilda företag direkt via aktieinvesteringar. Vi åstadkommer på så sätt en jämnare avkastning till en mer balanserad risk samtidigt som vi får en bredare geografisk och förvaltningsmässig spridning. Dessutom får vi tillgång till en bred samling av hållbarhetspecialister via fondbolagens spetskompetenser inom området.

Vi är övertygade om att företag som tar ansvar för miljö och mänskliga rättigheter är mer lönsamma på sikt, och därmed kommer att ge våra kunder bättre avkastning och pensioner i framtiden.

Globala innehav kräver globala direktiv. Samtidigt anser vi att dessa principer, som syftar till att få investerare att ta hänsyn till ett bredare samhällsperspektiv i sin verksamhet, är en bra utgångspunkt då de är framarbetade och understödda av det internationella och demokratiska världssamfundet.

Aktier, räntor och alternativa tillgångar

Vi verkar för en rättvis fördelning mellan generationer där ingen ska få en bättre avkastning på bekostnad av någon annan. Därför är det en självklarhet att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och affärsetiska aspekter när vi investerar.

Som långsiktiga investerare har vi dessutom goda möjligheter att påverka företag att ställa om sina verksamheter till att bli mer hållbara. Därför investerar vi huvudsakligen i fonder vars bolag har undertecknat PRI (se sidan 24) och därmed aktivt arbetar för hållbarhetsaspekterna i investeringsverksamheten.

Vi väljer fonder som vi tror har de absolut bästa förutsättningarna att leverera starka förvaltningsresultat i framtiden och som har starka och genomtänkta processer genom hela förvaltningsverksamheten.

PP Pensions fondtorg

På fondtorget kan våra kunder välja fonder inom ramen för sin fondförsäkring. Fonderna är noga utvalda av PP Pension. I fondutbudet har alla fonder/fondbolag ställt sig bakom PRI och majoriteten har dessutom en hållbarhetsprofil i enlighet med SWESIF (se sidan 27). Inom utbudet finns därutöver en svensk och en global aktiefond med särskild etisk profil.

Hållbarhet inom fastighetsförvaltningen

PP Pension äger ett 30-tal fastigheter i Stockholm, Solna, Malmö och Lund.

Sedan 1 januari 2017 är all fastighetsförvaltning utlagd till Einar Mattsson Fastighetsförvaltning AB. I Stockholm och Solna har Einar Mattsson ansvaret för förvaltningen sedan 2007.

Som extern fastighetsförvaltare till PP Pension krävs att verksamheten agerar ansvarstagande och driver en proaktiv förvaltning som vårdar PP Pensions varumärke.

Ett av effektmålen är miljö och energiförbrukning. Vid inköp ska miljömärkta produkter prioriteras och förvaltningsobjektens negativa miljöpåverkan minimeras.

Minskad energiförbrukning

En effektivare energianvändning bidrar till en miljövänligare fastighetsdrift. Användningen av ett digitalt system för väderprognosstyrning av

värme (e-gain) har minskat energiförbrukningen med 16,4kWh/m² sedan installationen 2011. Koldioxidutsläppet har tack vare e-gain minskat med 21 000 kg jämfört mot innan klimatstyrningen installerades. Vid jämförelse med föregående år har energianvändningen minskat med 3 procent (4,3 kWh/m²).

Miljövänliga servicebilar

Förvaltningens servicebilar blir alltmer miljövänliga. Av förvaltningens servicebilar 2018 är 50 procent eldrivna så årsmålet om 20 procent uppnåddes med råge.

Godkända leverantörer

I fastighetsförvaltningen kontrolleras samtliga leverantörer hos Skatteverket. I leverantörs- och entreprenörsavtal ingår dessutom krav på att bygg handelsvaror och material ska leva upp till kraven i Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus.

Nöjda hyresgäster

Hyresgästerna får årligen tycka till om sin bostad/lokal och förvaltningens service. I undersökningen 2017 var resultatet för Serviceindex 80,9 procent för bostads hyresgäster och 86,8 procent för lokalhyresgäster. Under 2019 kommer en ny undersökning att genomföras.

Väsentliga aspekter och risker

De viktigaste hållbarhetsaspekterna för PP Pension är god regelefterlevnad, hög kundintegritet och ansvarsfulla investeringar.

Gemensamt för alla dessa aspekter är att de mest väsentliga riskerna är risken för skada på varumärke och/eller ekonomisk skada för PP Pension och därmed också för våra kunder.

Inom investeringsverksamheten finns också risken för negativ påverkan på miljön och människor. Vad gäller kundintegriteten i samband med alla personuppgifter som hanteras så finns en risk för identitetskränkning av den enskilda individen.

Styrning

Regelverk och styrning är grunden för verksamhetens hållbarhetsarbete.

Ett pensionsbolag verkar i en noggrant reglerad miljö med regelverk som uppdateras kontinuerligt. PP Pension står under Finansinspektionens tillsyn. Vi lägger högsta vikt vid att följa lagar och regler, föreskrifter, interna regler och god sed på marknaden – allt för att våra kunder ska känna sig trygga. Förändringar i regelverken har varit omfattande under de senaste åren och ett stort arbete har lagts ned för att anpassa verksamheten till de nya kraven. Även de närmast kommande åren kommer att präglas av stora regelverksförändringar.

Några av de viktigaste regelverken inom försäkringsverksamheten är den nya dataskyddsförordningen samt reglerna för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

PP Pensions högsta beslutande organ är fullmäktige. Fullmäktige består av 15 ledamöter och utses av arbetsmarknadens parter inom medieområdet (Medieföretagen,

Svenska Journalistförbundet och Unionen).

Huvudmännen utser också PP Pensions styrelse. Medieföretagen utser fyra ledamöter och Svenska Journalistförbundet och Unionen utser tillsammans fyra ledamöter.

Styrelsen utser VD och anger ramar för VDs arbete. VD ansvarar i sin tur för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och ska säkerställa att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att lagar och regler följs.

Samtliga medarbetare har ett ansvar för att bidra till en god intern kontroll genom att följa såväl externa och interna regler. De interna reglerna beslutas av styrelse eller VD och revideras löpande, dock minst årligen. De interna reglerna finns lätt tillgängliga för alla medarbetare.

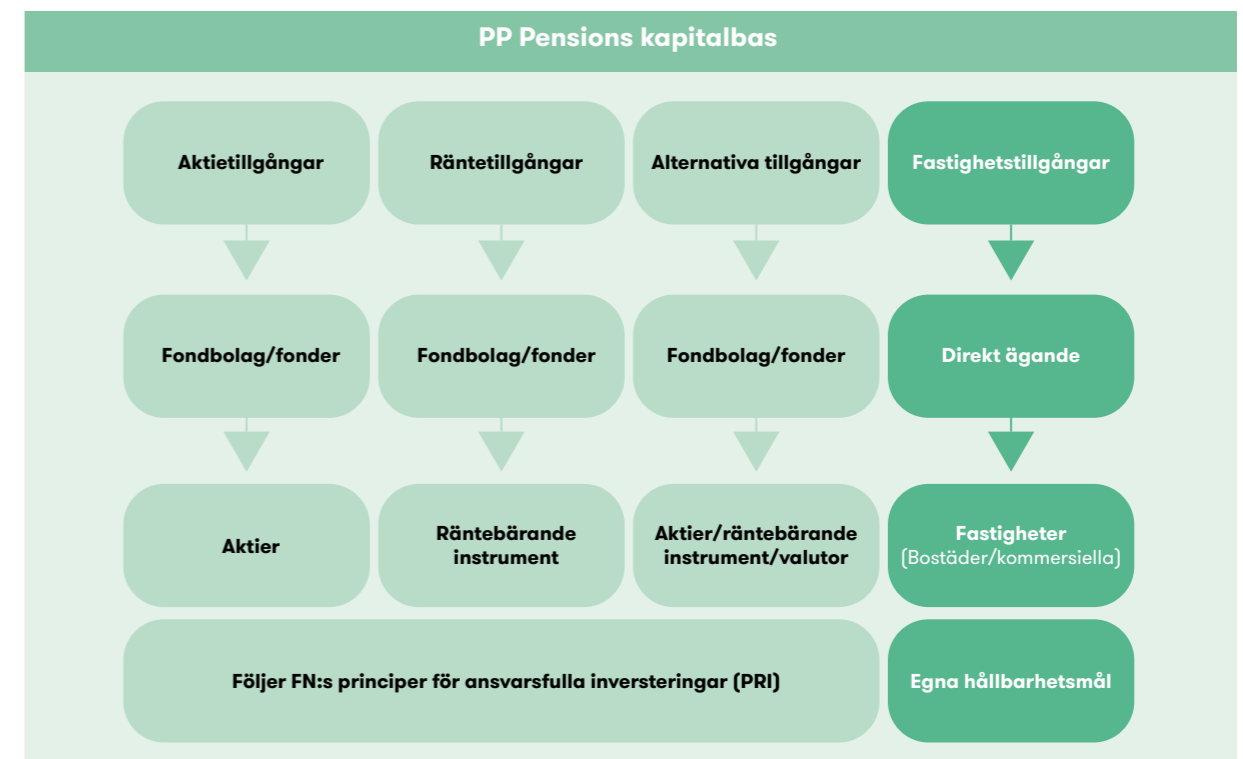
PP Pension har ett ansvar gentemot medlemmar, myndigheter och anställda samt övriga intressenter att följa gällande regelverk. Avsteg eller brott mot gällande regelverk ska incidentrapporteras.

PP Pensions verksamhet styrs ytterst av Tjänstepensionsdirektivet

som beslutats på EU-nivå. Därutöver regleras verksamheten av bland annat Lagen om understödsföreningar och Lagen om ekonomiska föreningar samt en stor mängd föreskrifter och allmänna råd utfärdade av Finansinspektionen.

Föreningens verksamhet styrs också av stadgarna som beslutas av föreningens fullmäktige. I stadgarna anges de grundläggande villkoren för verksamheten och de begränsningar som gäller. Försäkringsvillkoren utgår ifrån villkoren i gällande kollektivavtal och stadgar.

PP Pensions verksamhet granskas löpande av olika kontrollfunktioner som gör riskbedömningar och särskilda analyser som presenteras för styrelsen.

Så mäter vi fondernas hållbarhet

Vid nya fondinvesteringar tas aktivt hänsyn till om det aktuella fondbolaget följer PRI eller inte. Även om målet idag är att minst 90 procent av marknadsvärdet i fonden följer PRI, är vår ambition att nå 100 procent. I det fall fondbolagen ännu inte tillämpar FN:s principer för ansvarsfulla investeringar för vi en dialog med berörda.

PP Pensions metod för att dokumentera, redovisa och följa upp vår

valda hållbarhets-policy som baseras på PRI, har ytterligare förfinats under 2018.

Syftet är att generera ett bättre underlag för utvärdering av fondinnehaven. Metoden går ut på att synliggöra, förutom att dokumentera hur stor andel av våra fondinnehav som faktiskt följer PRI, liksom att följa upp till vilken grad som våra fonder efterlever principerna.

På detta sätt kan vi tydligt mäta och sätta press på utvecklingen för vår samlade fondportfölj, liksom

för de enskilda fonderna och fondbolagen. PP Pension anser att hållbarhetsfrågan är en viktig del av placeringsverksamheten.

Från 2018 kartläggs även en tredje aspekt – hur fondförvaltarna, i sina investeringsbeslut, tar hänsyn till hållbarhetsaspekter såsom mänskliga rättigheter och rättigheter för arbetstagare, miljö, korruption etc. Liksom om särskild hänsyn tas till vissa typer av produkter/verksamheter såsom fossila bränslen, vapen, tobak etc.

Årets enkät

I början av 2019 fick samtliga fondbolag som äger fonder som PP Pension valt att investera i en enkät. Via enkäten har graden av efterlevnad dokumenterats för var och en.

För att få ett så nyanserat resultat som möjligt har vi valt en gradering mellan 1 – 10, där 10 indikerar högsta möjliga efterlevnad.

Resultat

Samtliga tillfrågade fondbolag svarade på enkäten. Tillsammans representerar de 94 procent av PP Pensions fondkapital.

Bolagen har lämnat svar utifrån hur de själva upplever att de efterlever principerna. Formatet har med andra ord ställt höga krav på transparens och integritet, något som vi upplever att medverkande bolag i allra högsta grad har bidragit med.

Resultaten av enkäten visar att vi överträffar våra hållbarhetsmål när det gäller andelen fonder och fondbolag som väljer att följa PRI.

Hela 98 (96) procent av vårt fondkapital uppfyller detta kriterium jämfört med målet om minst 90 procent.

När det gäller efterlevnad av principerna kan vi konstatera att fondbolagen ligger på en hög och tillfredsställande nivå med ett genomsnittligt totalbetyg om 7,9 (7,8) på vår 10-gradiga skala.

Även de genomsnittliga betygen för de individuella principerna blev i samtliga fall goda där alla fick ett genomsnittsbetyg inom spannet 6,7– 8,7. Vidare visar undersökningen att en överväldigande majoritet av samtliga hamnar inom spannet 8–10.

Hållbart företagande

Enkäten visar också att majoriteten av fonderna på något sätt tar hänsyn till FN:s principer för hållbart företagande

(Global Compact) rörande mänskliga och arbetstagares rättigheter, miljö och korruption i sina investeringsbeslut.

Nästan alla tar särskild hänsyn till eller exkluderar verksamheter kopplade till okonventionella vapen (klusterammunition, antipersonella landminor, kärnvapen samt biologiska och kemiska vapen). Mer än hälften av fonderna har också investeringspolicys som begränsar investeringar i alkohol-, tobak-, spel- och pornografirelaterad verksamhet samt i fossila bränslen.

Klimatfrågan är allt mer i fokus, även i placeringsverksamheten. I juni 2017 presenterade Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) sina rekommendationer om rapportering av klimatrelaterad information. Rekommendationerna riktar sig till både bolag och investerare.

Rapporteringen i enlighet med TCFDs ramverk ger information om:

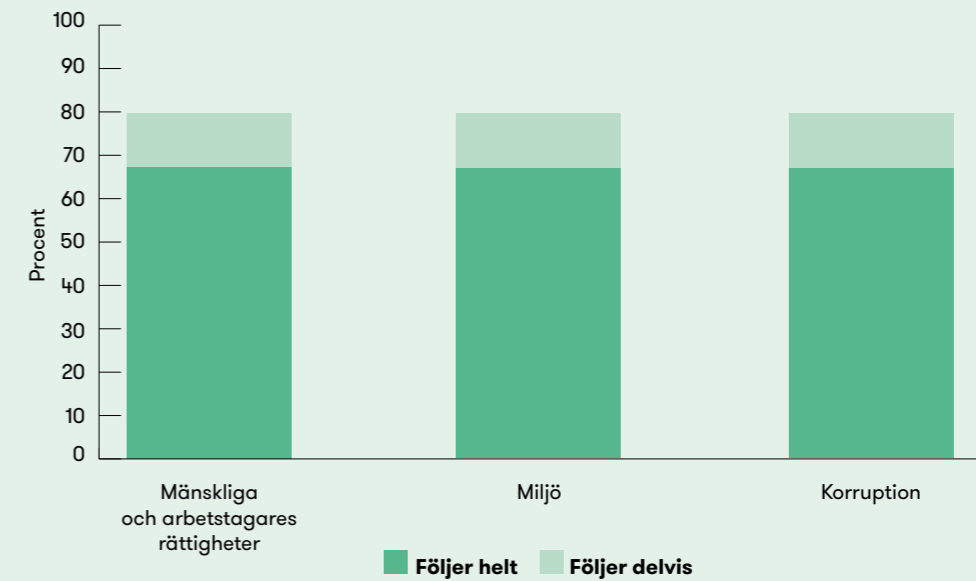
- 1) hur klimatfrågan behandlas av organisationens styrande organ (styrelsen och ledningsgrupp),
- 2) vad organisationen har för strategi kring klimatförändringar och omställningen till ett lågfossilt samhälle,
- 3) organisationens klimatrisker och möjligheter samt
- 4) vilka mätetal och mål som organisationen använder sig av.

Av detta skäl omfattar årets enkät även frågor relaterade till om förvaltarna påbörjat arbetet med att implementera principerna.

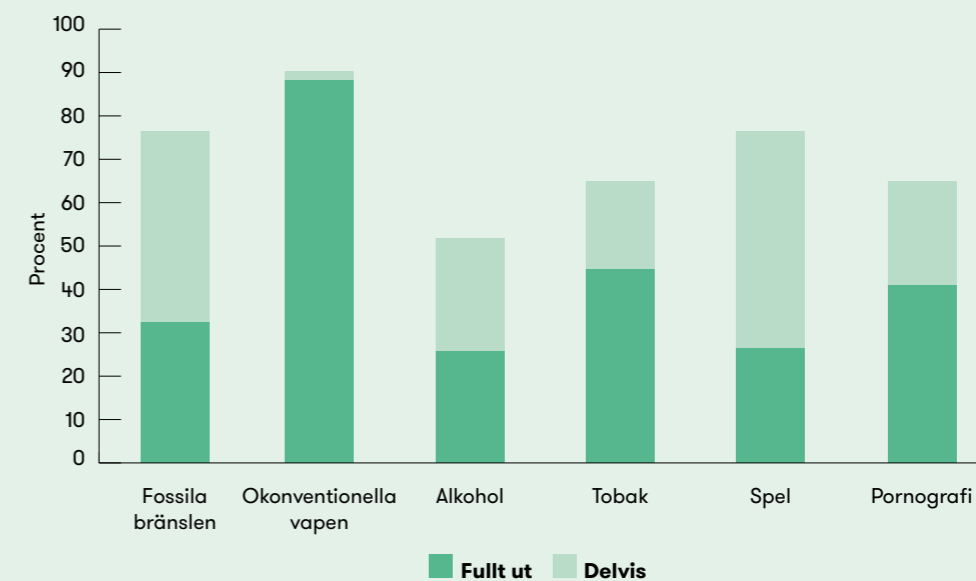
Medan ett fåtal av fonderna börjat rapportera i linje med TCFD, har en bred majoritet av dem begränsat sina investeringar relaterade till fossila bränslen, främst kol och oljesand.

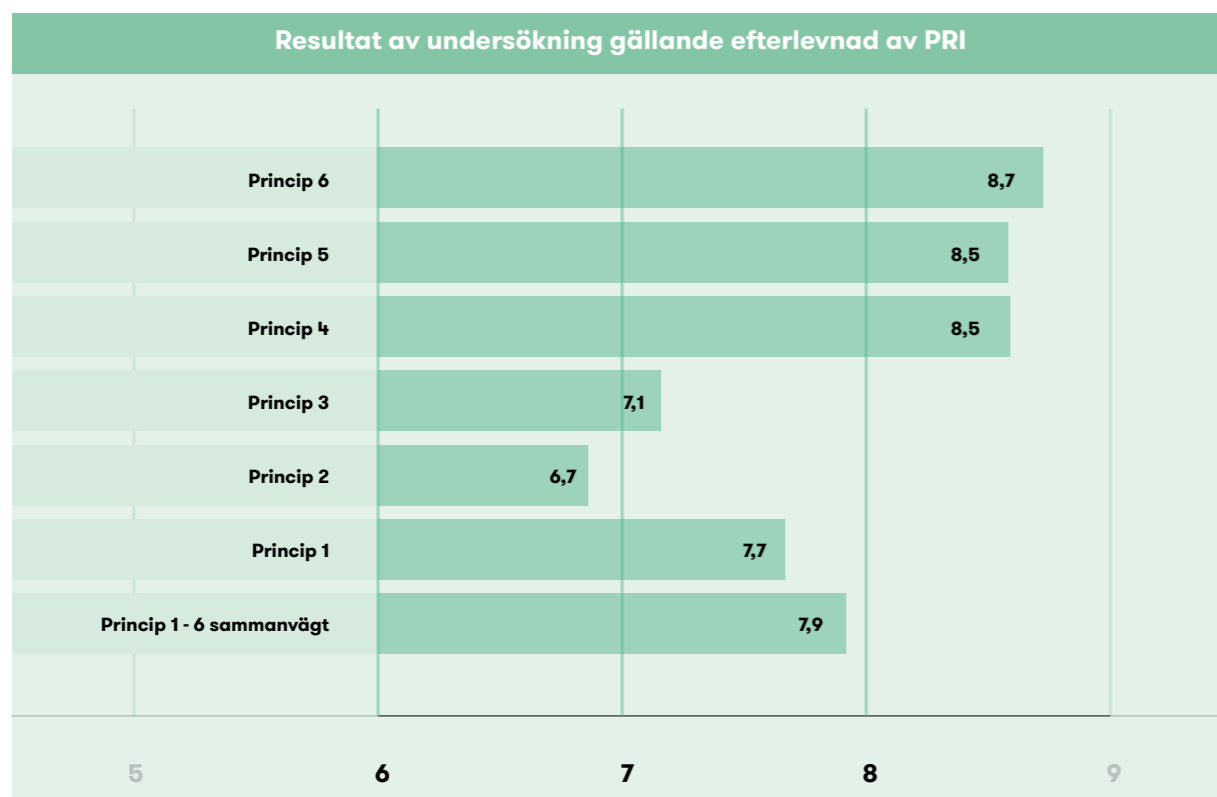
Förbättringar vad gäller rapporteringen är att vänta eftersom PRI i början av 2019 tillkännagav att rapportering i linje med TCFD kommer bli obligatorisk från och med 2020.

Andel av PP Pensions fonder som explicit följer FN:s principer för hållbart företagande

Andel av PP Pensions fonder som begränsar investeringar i viss typ av verksamhet

Kommentarer till mätresultat 2018

1 I vilken utsträckning har ni som fondbolag beaktat miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i era investeringsanalyser och placeringsbeslut?

Genomsnittligt mätresultat 7,7 (7,9)

Kommentar: Fondbolagen använder dessa faktorer som ett riskhanteringsverktyg där företag som tar mindre ansvar för miljö, samhälle eller ägarstyrning får en högre riskklass, bland annat till följd av högre affärs- och varumärkesrisker. Eventuella felsteg inom hållbarhetsområdet kan påverka företagets aktiekurs direkt negativt. Därmed blir helhetsbetyget för det specifika företaget sämre, vilket i vissa fall leder till att man aktivt väljer att inte investera i företaget. Av våra fonder har exempelvis många inte längre innehav i bolag som utvinner kol, oljesand eller okonventionella vapen. Förvaltare har också undvikit investeringar i bolag som kopplas till korruption, undermålig hantering av mänskliga rättigheter och dålig bolagsstyrning.

Många har idag egna dedikerade hållbarhetsteam som arbetar i nära samarbete med fondförvaltningen medan andra väljer att använda analys från externa konsulter. Oavsett tillvägagångssätt visar det goda utfallet att branschen tar hållbarhet på allvar och att detta arbete numera kan ses som en "hygienfaktor" snarare än något man gör för "syns skull".

56 (39) procent av alla fonder hade högsta betyg under denna princip. PRIs utvärdering av samma förvaltare bekräftar bilden av god nivå på integration av hållbarhetsaspekter i förvaltarnas investeringsbeslut där 47 procent av förvaltarna får högsta betyg.

2 I vilken utsträckning har ni som fondbolag varit aktiva ägare och införlivat miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i era riktlinjer och i ert arbete?

Genomsnittligt mätresultat: 6,7 (6,9)

Kommentar: Fondbolagen väljer själva i vilken grad och på vilket sätt de vill utöva ett aktivt ägarskap. Det kan exempelvis handla om att delta eller rösta på årsstämmor.

Ett annat sätt är att föra en direktdialog med olika företagsrepresentanter. För fondbolag som är minoritetsägare är detta det primära sättet att påverka företag att bli mer hållbara.

Samarbete mellan förvaltare är vanligt förekommande, ofta genom PRIs samordning för att få större genomslag. Climate Action 100+ är ett sådant initiativ där flera av våra förvaltare deltar. Investerarinitiativet syftar till att få de bolag som bidrar mest till de globala koldioxidutsläppen att vidta nödvändiga åtgärder för att minska sin klimatpåverkan.

För fondbolag som huvudsakligen bedriver "aktiv förvaltning" det vill säga systematiskt försöker överträffa relevanta marknadsindex, är det aktiva ägarskapet ett ypperligt sätt att påverka företag i önskvärd riktning. Merparten av våra fondinnehav förvaltas aktivt men det finns även exempel på fonder i vår investeringsportfölj där målsättningen är att avkasta i linje med marknadsindex. De passiva fonderna ägnar sig inte åt aktivt ägarskap.

Bland våra hedgefonder har vi några innehav där förvaltaren handlar på världens finansmarknader via sk terminskontrakt eller där handel sker i valutor och andra instrument som exkluderar direkt företagsäggande.

I exemplen ovan där inget direkt eller aktivt företagsäggande existerar visar resultaten att dessa fondinnehav väsentligt drar ned det genomsnittliga betyget både för principen om aktivt ägarskap, och därigenom även för totalen.

22 (15) procent av alla våra fonder hade högsta betyg under denna princip. PRIs utvärdering av samma förvaltare förstärker bilden av att, i de fonder där aktivt ägarskap är möjligt, är engagemanget högt där 41 procent av förvaltarna får högsta betyg.

3 I vilken utsträckning har ni som fondbolag verkat för en större öppenhet kring miljö- och samhällsfrågor samt ägarstyrning hos de företag som fonderna placerar i? Genomsnittligt mätresultat: 7,1 (7,9)

Kommentar: Många fondbolag insamlar hållbarhetsinformation från företag som de investerar i genom direktkontakt, samarbetsprojekt och andra initiativ inom branschen som syftar till att höja kvaliteten och jämförbarheten kring hållbarhetsrapporteringen. Ett sådant exempel är "Sustainability Accounting Standards Board" (SASB) som är en oberoende organisation som arbetar med att utveckla och standardisera information för hållbarhetsredovisning inom flera olika branscher. Ett annat exempel på initiativ är CDP som syftar till att uppmuntra företag att själva mäta och rapportera sina koldioxidavtryck.

Dessutom är det vanligt att fondbolag samarbetar med externa konsulter för att insamla information och mäta på vilket sätt företag agerar utifrån hållbarhetsfrågor. Vissa av dessa konsulter för även på fondbolagens uppdrag aktiva dialoger med företagen kring eventuella överträdelser och vilka konsekvenser de kan få.

Även under denna tredje av PRIs principer blir det genomsnittliga mätresultatet bra även om det är den princip flest av våra förvaltare bedömer vara svårast att implementera, i de flesta fall mot bakgrund av att investeringsprocesserna inte innebär direkt kontakt med de bolag man investerar i.

Det visar på ett engagemang bland fondbolagen i deras strävan att genomlysna företagen som är föremål för deras investeringar. Detta är viktigt då företagen medvetandegörs om hur centralt det är att ligga i framkant med transparens och redovisning inom hållbarhet, inte minst för att attrahera framtida investerar.

41 (39) procent av alla våra fonder hade högsta betyg under denna princip.

PRI (Principles for Responsible Investments)

PRI lanserades 2006 på dåvarande generalsekreterare Kofi Annans initiativ, för att ena världens finansmarknader kring globalt ansvar för investeringar. Grunden ligger i sex icke bindande principer som sammanfattar vad som förväntas av de undertecknande investerarna. Enkelt uttryckt syftar PRI till att föra in hållbarhetsfrågor i investeringsprocessen för institutionella investerare och pensionsförvaltare, samt att skapa en grund för långsiktigt ägaransvar. Fondbolag som skrivit under PRI åtar sig därför att införliva miljö, samhällsansvar och styrning, inte bara i sina placeringar, utan även i sitt ägarutövande.

- 1 Fondbolaget ska beakta miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i sina investeringsanalyser och placeringsbeslut.
- 2 Fondbolaget ska vara aktiva ägare och införliva miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i sina riktlinjer och i sitt arbete.
- 3 Fondbolaget ska verka för en större öppenhet kring miljö- och samhällsfrågor samt ägarstyrning hos de företag som fonderna placerar i.
- 4 Fondbolaget ska aktivt verka för att dessa principer följs i finansbranschen.
- 5 Fondbolaget ska samarbeta för att följa principerna så effektivt som möjligt.
- 6 Fondbolaget ska redovisa vad de gör och hur långt de har nått i sitt arbete med att följa principerna.

4 I vilken utsträckning har ni som fondbolag aktivt verkat för att principerna följs i finansbranschen?

Genomsnittligt mätresultat: 8,5 (8,1)

Kommentar: De flesta fondbolagen är medlemmar i olika föreningar och organisationer som verkar för öppenhet och kunskapslyft inom branschen. Ett sådant exempel i Sverige är Fondbolagens Förening som har initierat en branschstandard för hur fondbolagen skall rapportera sina hållbarhetsarbeten. Den svenska fondbolagsbranschen har till exempel enats om en gemensam rapporteringsmetod för fondernas koldioxidavtryck. Dessutom redovisar idag de flesta fondbolag hållbarhetsarbetet på sina respektive hemsidor. I Sverige finns sedan flera år tillbaka även ett branschforum för hållbara investeringar, SWESIF, som syftar till att öka kunskapen om och transparensen i hur fondbolagens fonder arbetar med hållbarhet. Fondbolag som är anslutna till SWESIF har gemensamt tagit fram en så kallad hållbarhetsprofil som kan liknas med ett fondfaktablad med enbart hållbarhetsinformation.

Det höga genomsnittliga betyget för denna fjärde av PRIs principer vittnar om att fondbolagens hållbarhetsarbete har fått rejält fotfäste inom branschen och att vi kan förvänta oss att denna trend kommer att fortsätta.

38 (20) procent av alla våra fonder hade högsta betyg under denna princip.

5 I vilken utsträckning har ni som fondbolag samarbetat för att följa principerna så effektivt som möjligt?

Genomsnittligt mätresultat: 8,5 (7,8)

Kommentar: Fondbolagen kan i olika grad aktivt verka för att uppmuntra andra branschkollegor och investerare att i möjligaste mån efterleva UN PRI. Genom att delta och vara drivande i andra internationella och lokala initiativ kan samarbetet och engagemanget kring dessa frågor ökas ytterligare. Bland annat

98 procent av vårt fondkapital följer PRI.

förekommer olika hållbarhetsforum runtom i världen såsom "Sustainable Investment Forum" (SIF) som brukar arrangeras av "Climate Action" i samarbete med "UNEP Finance Initiative".

Andra exempel på initiativ är "The Institutional Investor Group on Climate Change" (IIGCC) som är ett nätverk med 150 medlemmar som samarbetar för att hitta lösningar på världens klimatförändringar, "Sustainable Stock Exchanges' initiative" (SSE) som är ett FN-projekt med syfte att skapa en kunskapsplattform för börser, investerare, myndigheter och företag att anta hållbara principer inom företagande och investeringar samt "The Corporate Human Rights Benchmark" (CHRB) som arbetar aktivt med att identifiera överträdelser av mänskliga rättigheter inom företagsvärlden och att föra en direktdialog med berörda företag.

Det höga genomsnittliga betyget för denna femte av FNs principer visar ett brett engagemang och en god uppslutning bland fondbolagen i deras strävan att påverka kapitalförvaltningsbranschen att effektivisera implementeringen och samarbetet kring principerna för ansvarsfulla investeringar.

25 (20) procent av alla våra fonder hade högsta betyg under denna princip.

6 I vilken utsträckning har ni som fondbolag redovisat vad ni gör och hur långt ni har nått i ert arbete med att följa principerna?

Genomsnittligt mätresultat: 8,7 (8,0)

Kommentar: När ett fondbolag undertecknar "PRI" förbinder de sig till att senast under det andra året börja rapportera till just "PRI" om deras aktiviteter och framsteg kring implementeringen av de sex principerna. Därutöver rapporterar de flesta fondbolag kring sitt övergripande hållbarhetsarbete på sina respektive hemsidor och i sina årsredovisningar. Aldrig tidigare har transparensen inom kapitalförvaltningsbranschen varit större kring dessa viktiga frågor. Interna resurser har utökats i takt med att hållbarhetsarbetet ökat i betydelse liksom kraven från såväl myndigheter och andra organisationer.

Som en konsekvens av att hållbarhetsarbetet idag har blivit mer av ett naturligt inslag inom kapitalförvaltningsvärlden, löper fondbolag som väljer att avstå från rapportering stora affärs- och varumärkesrisker.

Vidare finns det organisationer som arbetar med att utvärdera fondbolag utifrån deras transparens och ansträngningar inom hållbarhet vilket bidrar till att kapitalförvaltare kommer att behöva fortsätta att höja kvaliteten och engagemanget kring dessa frågor.

Mot bakgrund av ovanstående är vi inte överraskade att det genomsnittliga mätresultatet för denna sjätte av PRIs principer blir högt.

44 (51) procent av alla våra fonder hade högsta betyg under denna princip.

SWESIF Hållbarhetsprofil

SWESIF är ett standardiserat informationsblad som beskriver fonders inriktning vad gäller integrering av ansvarsfulla investeringar. HP är ett komplement till fondfaktabladet.

Hållbarhetsprofilens syfte är att tillgodose fondsparares och allmänhetens behov av att på ett enkelt och överskådligt sätt få information om hur fonder tillämpar hållbarhetskriterier i sin förvaltning. Den möjliggör även jämförbarhet mellan fonder.

Hållbarhetsprofilen är en självdeklaration; informationen i HP fylls i av fondbolagen och har inte granskats eller godkänts av SWESIF. SWESIF står endast för format och riktlinjer för Hållbarhetsprofilen. HP är inte en certifiering, märkning eller kvalitetsstämpel. HP skall enbart ses som en informationsstandard som ger fondbolag möjlighet att på ett branschhetligt sätt redovisa hur deras fonder beaktar hållbarhet.

PP Pensions hållbarhetsarbete utgår från föreningens stadgar och av styrelsen fastställd strategisk inriktning. Styrelsen har det övergripande ansvaret för hållbarhetsfrågor och VD har det operativa ansvaret.

PP Pension funkar väldigt bra för oss!

Bengt Olsson är HR-direktör på Stampen Media AB och ansvarig för drygt 1 500 medarbetare i koncernen.

- Det jag gillar allra mest med PP Pension är den personliga kontakten. Det är inte bara ett försäkringsbolag utan en verklig partner till oss.

- Det gäller inte bara oss i bolagsledningen utan även för den enskilda medarbetaren. Rådgivarna från PP Pension kommer ut på arbetsplatserna, som främst ligger i Göteborg med omnejd, och ger individrådgivning på plats.

- De är helt enkelt "Camilla och gänget" som hälsar på, säger Bengt Olsson och syftar Camilla Hellén, storkundsansvarig på PP Pension.

är allt mer kunniga i olika pensionslösningar.

Han pekar särskilt på de enkla och korta kontaktvägarnas betydelse när något inte blir som tänkt.

- Det kan vara någon lite detalj som blir fel men man är alltid snabb med att rätta till det.

Det har varit några tuffa år på Stampen Media då medarbetare har fått lämna koncernen.

- När vi har neddragningar kallar vi in ett par olika partners som Trygghetsrådet TRR och PP Pension som träffar varje berörd individ. PP Pension ställer alltid upp.

- För någon som är i en sådan situation är det särskilt viktigt att få kontakt med människor som kan förklara vilken trygghet som finns och vad det innebär för den framtida pensionen.

Tjänstepensionen är också en viktig faktor vid rekrytering.

- Vi visar på hur superviktig tjänstepensionen är och där har vi stora konkurrensfördelar i och med vårt kollektivavtal. Jag upplever att unga

Bengt Olsson har i sitt arbete även kontakt med andra aktörer på pensionsmarknaden.

- Men det är något särskilt med branschens eget pensionsbolag. Det känns lite exklusivt för oss i mediebranschen och det märks att man har koll på det som är unikt för oss. - Dessutom finns det ingen som tjänar pengar på oss och våra medarbetare utan förtjänsten går tillbaka till medlemmarna.

- Det är inte som när du kliver in i förmedlarvärlden. För mig känns det då som om allt går ut på att få ut så mycket som möjligt av mig samtidigt som man vill hålla mig så långt ifrån sig som möjligt.

Känslan av att inte behöva betala mer än nödvändigt är viktig för Bengt Olsson, särskilt inför medarbetarna och han tar som exempel PP Pensions fondtorg.

- Det är bra att man lyckats pressa avgifterna och inte har några dolda provisioner.

I dag är det främst Stampen Medias medarbetare med ITP 2 som kan ha förmånsbestämda pensioner hos PP Pension. Men Bengt Olsson vill gärna dra in PP Pension i andra sammanhang.

- När det gäller löneväxling, att sänka sin lön och få större avsättning till pension, då brukar vi visa på PP Pension som en bra förvaltare av denna extrapension och även yngre medarbetare kan därmed också bli sparare där.

Även i andra sammanhang framhåller Bengt Olsson PP Pension.

- Vi informerar både på intranätet och i vår personalhandbok om möjligheten att köpa olika försäkringar hos PP Pension, allt från gruppliv till olycksfallsförsäkringar och barnförsäkringar.

Bengt Olsson har ett långt förflutet inom mediebranschen, framför allt på Aftonbladet där han var utrikeskorrespondent i London och New York, bildchef, sportchef, administrativ redaktionschef och HR-direktör.

- Som alla som arbetat många år har jag ett antal tjänstepensioner och andra pensioner från en lång rad aktörer. Tack vare Camilla gjorde jag en genomgång av alla mina pensionsmedel och flyttade över allt som var möjligt till PP Pension. Det är tyvärr en tuff process ibland att flytta pensioner men jag fick en grymt bra guidning av Camilla. Nu ligger lejonparten hos PP Pension och det känner jag mig mycket trygg med.

Harri – PP Pensions egen ITP-räv

- Det är en spännande resa vi gör när PP Pension digitaliserar. Våra kunder är långt framme och då ska vi också vara det, säger Harri Holmberg som arbetat på PP Pension sedan 2012.

- Och här är vi inte fler än att vi alla måste vara experter i varje led.

Harri Holmberg är djupt engagerad i olika digitaliseringsprojekt. Men som för de flesta andra på PP Pension har han även andra tunga uppdrag där mötet med kunderna alltid är i fokus.

"En riktig ITP-räv", så brukar han beskriva sig. Han kan det mesta om kollektivavtalad försäkring och är van att svara på frågor om skillnaden mellan ITP 1 och ITP 2, förtida uttag av pension, slutbetalning och andra – ofta knepiga – frågor kring

tjänstepensionen. Men det är bara en del av alla samtal som kommer till honom på PP Pension.

- Nu har vi betydligt fler kunder i mediebranschen som är små företag och som behöver stöd för att se till att skaffa sig bra, framtida pensioner, säger Harri Holmberg och berättar att antalet företag i mediebranschen, framförallt mindre, har vuxit kraftigt sedan han började här.

Han berättar att tidigare var det framför allt de stora mediekoncernerna som dominerade kundkretsen. De finns kvar samtidigt som antalet mindre företag ökat kraftigt. Dessutom har mediebranschen blivit mer mångfacetterad när sociala medier vuxit och nya tekniker tar plats.

- De nya företagarna har ofta allt fokus på att bygga sina verksamheter.

Pension är inte det första de tänker på! Där behövs vi som ett stöd och hjälp.

- Det viktigaste är att vi når ut och kan fånga upp dem i tid. De är ofta unga och tänker på annat. De behöver bara en liten knuff får att få igång en bra pensionslösning. Sedan kan de återgå till att fokusera på sina företag.

Men det är inte bara unga nyföretagare som Harri Holmberg är angelägen om att fånga upp.

- Många journalister och andra yrkesgrupper inom media lämnar anställningar och blir egna. De har haft bra kollektivavtal med både tjänstepension och andra försäkringar. Ofta är de inte medvetna om vad de haft och det är där vi kan komma in.

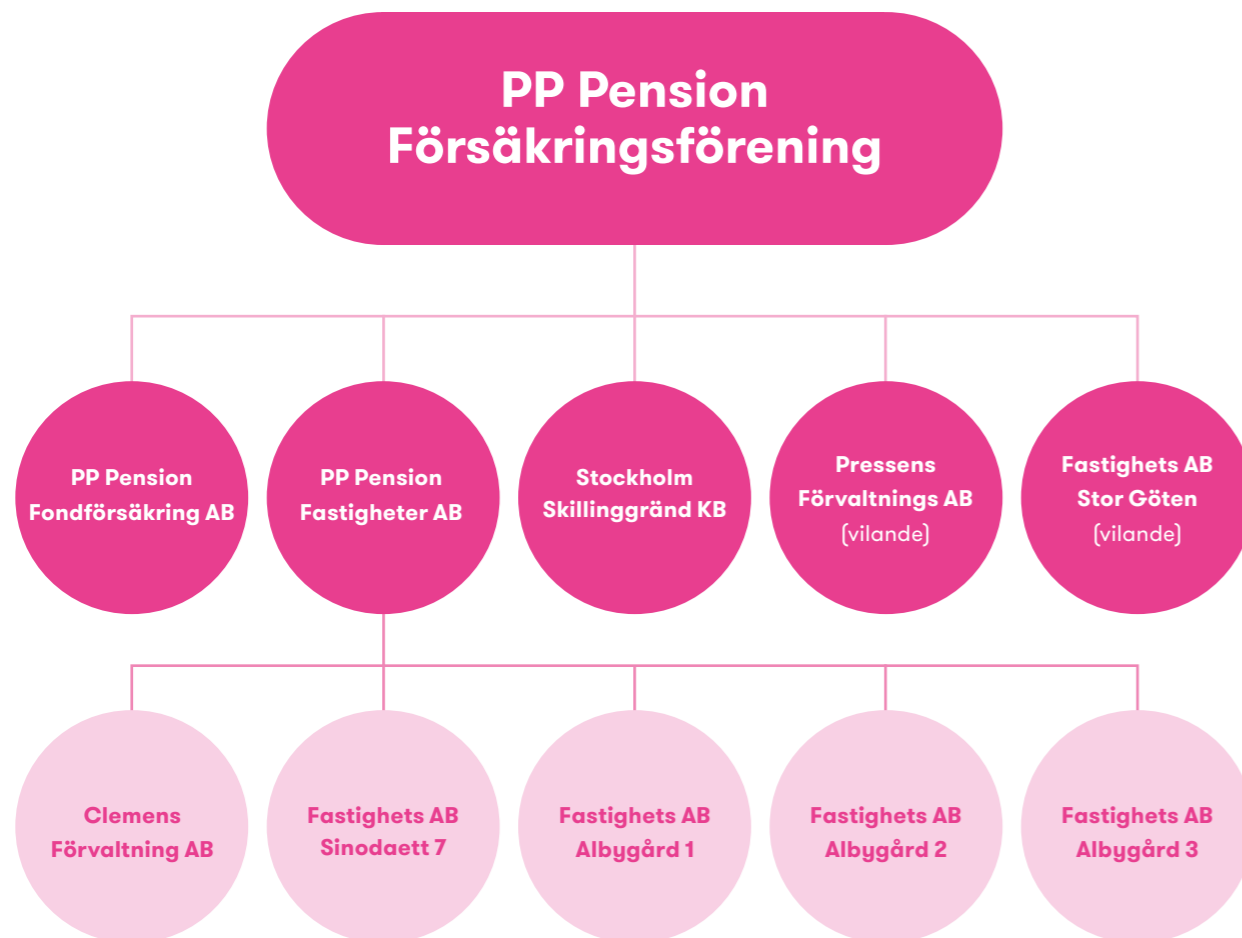
- Vi berättar vad de behöver ersätta dessa förmåner med och hjälpa dem med de skydd som de nu behöver bygga upp själva.

Det är här en ökad digitalisering också får sin mening.

- När det mesta praktiska med blanketter och annat enkelt kan klaras av digitalt, får vi mer tid till de viktiga samtalen.

- För det är i det enskilda mötet som jag känner att vi verkligen kan göra skillnad. När vi vet att vi hjälpt någon till en bra och trygg framtid. Varje kund vi hjälper gör arbetet här så meningsfullt och viktigt.

Förvaltningsberättelse

PP Pensions koncernstruktur

Styrelsen och verkställande direktören för PP Pension Försäkringsförening, organisationsnummer 802005-5573 (i det följande kallad PP Pension eller föreningen) avger härmed koncernredovisning och årsredovisning för räkenskapsåret 2018, föreningens 137:e verksamhetsår. Föreningen står under Finansinspektionens tillsyn och har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

PP Pension Försäkringsförening är en ömsesidig förening, som ägs av försäkringstagarna. Verksamheten bedrivs i form av en understödsförening. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen PP Pension Fondförsäkring AB och PP Pension Fastigheter AB med dotterbolag.

Det helägda dotterbolaget PP Pension Fastigheter AB äger 100 procent av aktierna i de fastighetsägande bolagen Clemens Förvaltnings AB, Fastighetsaktiebolaget Sinodaett7, Fastighetsaktiebolaget Albygård, Fastighetsaktiebolaget Albygård 2 samt Fastighetsaktiebolaget Albygård 3.

Föreningen är även komplementär i det fastighetsägande bolaget Stockholm Skillinggränd KB. Kommanditdelägare är PP Pension Fastigheter AB.

Föreningen äger här till 100 procent av aktierna i Pressens Förvaltnings AB, där det tidigare bedrevs fastighetsförvaltning av de egna fastigheterna. Sedan 2007 är den löpande tekniska och ekonomiska förvaltningen samt fastighetsskötseln utlagd på extern part varefter ingen verksamhet bedrivs i Pressens Förvaltnings AB.

Vidare äger föreningen 100 procent av aktierna i Fastighets AB Stor Göten, som inte längre bedriver någon verksamhet.

Verksamheten

PP Pension erbjuder själv eller via dotterbolag tjänstepensionslösningar i form av kollektivavtalad ITP, ITPK, tjänstepensionsplaner samt sparande i kapitalförsäkring och pensionsförsäkring. Här till erbjuds olika riskförsäkringar som komplement till pensionssparandet. Försäkringsrörelsens verksamhet redovisas nedan uppdelad på försäkringsgrenarna förmånsbestämd traditionell försäkring, premiebestämd traditionell försäkring, fondförsäkring samt riskförsäkring.

Det helägda dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB (nedan kallat bolaget) är försäkringsgivare för fondförsäkring och avger egen årsredovisning.

Fastighetsverksamhet bedrivs inom de dotterbolag som ägs av PP Pension Fastigheter AB samt inom föreningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det förvaltade kapitalet har minskat något under 2018 till följd av den negativa utvecklingen på de finansiella marknaderna i slutet av 2018. Det förvaltade kapitalet uppgick vid årsskiftet till totalt 15,2 miljarder kronor (15,4).

Den 1 maj 2018 sänktes återbäringsräntan till 6 procent i traditionell försäkring. Den 1 januari 2019 gjordes en ytterligare sänkning av återbäringsräntan till 4 procent.

Under december 2018 sålde PP Pension fastighetsinnehav i Malmö till Willhem AB. Merparten av fastigheterna tillträdades av den nya ägaren 1 februari 2019 och resterande fastigheter tillträdades under första halvåret 2019.

Under 2018 fortsatte arbetet med implementering och anpassning av vårt digitala rådgivningssystem.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

De finansiella marknaderna har visat på en positiv utveckling i början av 2019. Det har resulterat i en positiv utveckling på PP Pensions nyckeltal och de är i stort sett tillbaka på den nivå där de låg innan den negativa finansiella utvecklingen i slutet av 2018.

Finansiellt resultat och ställning

Nedan kommenteras koncernens och moderbolagets finansiella resultat och ställning. Mer information finns i resultat- och balansräkningar, noter samt i femårsöversikter.

Försäkringsrörelsen

Koncernens premievolymer uppgick under 2018 till 527 miljoner kronor (467), varav 413 miljoner kronor (356) avsåg föreningen. Utbetalda grundpensioner i koncernen uppgick totalt till 371 miljoner kronor (355) under 2018, varav 366 miljoner kronor (352) avsåg föreningen. Dessutom har totalt 52 miljoner (45) betalats ut i form av pensionstillägg.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Premieinkomsten avseende ITP 2, ITPK samt sjuk- och premiefrielseförsäkring avseende både ITP 1 och ITP 2, uppgick under 2018 till 295 miljoner kronor (303). ITPK är en premiebestämd traditionell försäkring som är ett tillägg till ITP 2-pensionen. Redovisningsmässigt behandlas ITPK som en del av ITP 2. Ingen värdesäkringsavgift har belastat företagen under året.

Utbetalda försäkringsersättningar uppgick till 367 miljoner kronor (355), varav 343 miljoner kronor (330) var utbetalda grundpensioner. Dessutom har 52 miljoner kronor (45) betalats ut som pensionstillägg. Tillägget består av värdesäkring (inflationsjustering) av tidigare års utgående pensioner och intjänade pensionsförmåner (så kallade fribrevsvärden). Värdesäkring av utgående pensioner och intjänade pensionsförmåner baseras normalt på förändringen av konsumentprisindex (KPI) mellan åren (september till september).

Inom ITPK finns möjlighet att flytta kapitalet till en av kollektivavtalsparterna godkänd försäkringsgivare och produkt. Inom ITP 2 föreligger ingen flytträtt.

Premiebestämd traditionell försäkring

Löpande premier inom premiebestämd traditionell försäkring uppgick under 2018 till 35 miljoner kronor (33), medan engångspremier inklusive inflyttat kapital uppgick till 84 miljoner kronor (21). Merparten av inflytt avser flytt inom PP Pension-koncernen.

Utbetalda försäkringsersättningar uppgick till 24 miljoner kronor (22). Dessutom har 6 miljoner kronor (5) betalats ut i form av återbäring. (ITPK behandlas redovisningsmässigt som en del av ITP 2, se ovan.)

Inom ITP 1 föreligger ingen flytträtt. Övriga premiebestämda försäkringar är möjliga att flytta till annan försäkringsgivare efter ett år under förutsättning att den nya försäkringen kan ses som en direkt fortsättning på gällande avtal.

Fondförsäkring

Fondförsäkringar erbjuds via dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB. Premieinbetalningarna var under året 114 miljoner kronor (110) och utgör 22 procent (24) av koncernens premievolymer.

Fondförsäkringstillgångarna (inklusive oplacerade medel) uppgår vid slutet av år 2018 till 1 279 miljoner kronor (1 299).

Inom PP Pension Fondförsäkring AB finns möjlighet att flytta till annan försäkringsgivare under samma förutsättningar som för premiebestämd traditionell försäkring. Vad gäller kapitalförsäkringar så är dessa möjliga att återköpa efter ett års försäkringstid.

RisKFörsäkringar

PP Pension hanterar ett stort antal riskförsäkringar. Föreningen är försäkringsgivare för ITP-planens sjuk- och premiefrielseförsäkring inom ITP 2. Familjeskydd för ITP 2 och tjänstegrupplivförsäkring, TGL, kan tecknas hos andra försäkringsgivare.

Föreningen är också försäkringsgivare för sjuk- och premiefrielseförsäkring samt familjeskydd inom individuell tjänstepension och privat försäkring.

Inom ITP 1 är föreningen försäkringsgivare för ett mindre ickekollektivavtalat bestånd vad gäller sjukförsäkring, premiefrielse och familjeskydd.

Återbäringsränta och pensionstillägg

Den 1 maj 2018 sänktes återbäringsräntan till 6 procent i traditionell försäkring. Den 1 januari 2019 gjordes en ytterligare sänkning av återbäringsräntan till 4 procent.

I december 2018 fattade PP Pensions styrelse beslut om att inflationsskydda pensionerna inom den förmånsbestämda pensionen ITP 2. Pensioner under utbetalning räknas upp med 2,32 procent vilket motsvarar inflationstakten under perioden september 2017 till september 2018. Även för ITPK räknas pensioner under utbetalning upp med inflationstakten 2,32 procent. Uppräkningarna sker i form av pensionstillägg.

Från PP Pensions varumärkeskampanj "Hur länge pallar du?"

Kapitalförvaltningen

Den finansiella marknaden avslutades med en negativ utveckling år 2018. Totalavkastningen för PP Pensions kapital i de förmåns- och premiebestämda försäkringarna uppgick till -0,1 procent (5,9). Värdet på de samlade placerings-tillgångarna uppgick till drygt 13,9 miljarder kronor (14,1). PP Pensions strategi att inneha en väldiversifierad portfölj ligger fast.

Värdepappersportföljen

Riskbärande tillgångsslag uppvisade totalt sett en negativ avkastning. Avkastningen i aktieportföljen, inklusive skydd för portföljavkastning och valutasäkring, uppgick till -4,1 procent (10,4). Räntebärande placeringar inklusive ränteskydd avkastade 1,0 procent (-0,6). Placeringarna i hedgefonder uppvisade en avkastning på -6,9 procent (2,3).

Inga större omallokeringar mellan tillgångsslagen gjordes. Aktieandelen uppgick till 32,8 procent (31,3) vid årets slut. Inom aktier sker placeringarna i Sverige, Norden, globalt och i tillväxtmarknader. Räntebärande placeringar uppgick till 34,3 procent (33,3). Räntebärande placeringar sker i den svenska räntemarknaden i svenska stats- och bostadsobligationer, såväl nominella som reala. Investeringar sker även i företagsobligationer med mycket hög kreditvärdighet och med såväl fast som rörlig ränta. Hedgefunds-investeringar uppgick till 5,8 procent (9,5) av portföljvärdet.

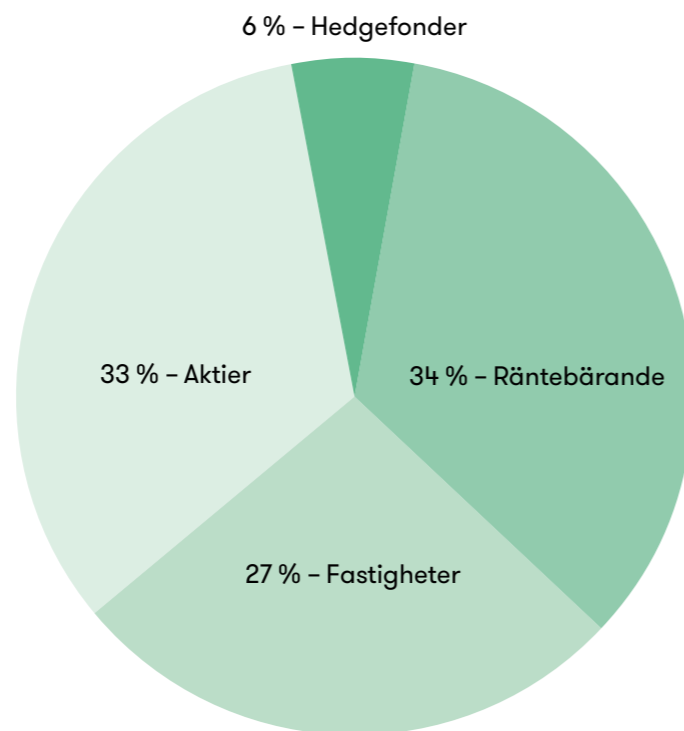
Fastighetsportföljen

Marknadsvärdet på PP Pensions fastighetsportfölj uppgick i slutet av 2018 till cirka 3,8 miljarder kronor (3,7) och utgjorde 27,1 procent (25,9) av de totala placerings-tillgångarna. Portföljavkastningen uppgick till 6,0 procent (10,4). PP Pension äger 29 fastigheter. Fastighetsbeståndet fördelar sig till 79 procent i Stockholm/Solna och 21 procent i Malmö/Lund sett till marknadsvärdet.

I december 2018 ingick PP Pension avtal om försäljning av fastighetsinnehavet i Malmö. Willhem AB har fått tillträde till elva fastigheter i februari och resterande kommer att tillträdas under våren 2019. Därefter uppgår fastighetsvärdet till 3,2 miljarder kronor och då finns 96 procenten av fastigheterna i Stockholm/Solna.

PP Pensions fastighetsstrategi att äga bostäder och kommersiella lokaler i demografiskt starka regioner har fortsatt bidra med en stabil intjäning för portföljen och strategin ligger fast inför framtiden.

Tillgångsfördelning per 2018-12-31

Tillgångsfördelning¹ och totalavkastningstabell per 2018-12-31, föreningen

	Marknadsvärde 2018-12-31		Marknadsvärde 2017-12-31		Avkastning perioden 2018, %	Avkastning genomsnitt 5 år, %
	MSEK	Andel, %	MSEK	Andel, %		
Aktier	4 580	32,8	4 395	31,3	-4,1	6,8
Hedgefonder	802	5,8	1 340	9,5	-6,9	0,7
Räntebärande	4 775	34,3	4 675	33,3	1,0	3,8
Fastigheter	3 777	27,1	3 651	25,9	6,0	10,6
Totalt	13 934		14 061		-0,1	5,9

¹ Värdet av derivat avseende aktier och valutor hänförs till posten aktier, medan värdet på räntederivat ingår i de räntebärande tillgångarna. Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendation. Redovisning och värdering av tillgångar i TAT skiljer sig från de redovisningsprinciper

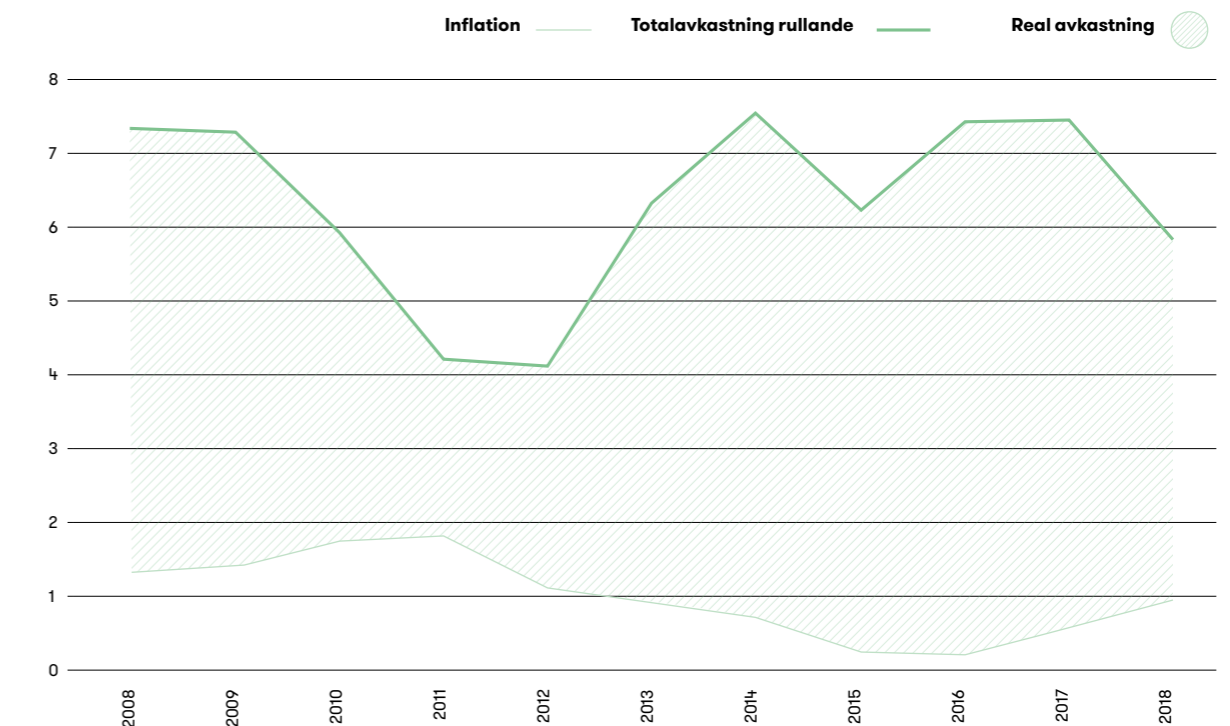
som tillämpas i de finansiella rapporterna för föreningen. Nedan redovisas de viktigaste skillnaderna avseende 2018: • Marknadsvärdet för räntebärande placeringar i TAT (4 775 miljoner kronor) motsvaras av summan av balansräkningens värde för obligationer och andra räntebärande värdepapper, likvida medel, räntederivat, samt upplupna ränteintäkter,

som redovisas som upplupen intäkt i föreningens balansräkning. • Marknadsvärdet för fastigheter i TAT (3 777 miljoner kronor) motsvaras av summan av balansräkningens värde för fastigheter och marknadsvärde på indirekt ägda fastigheter.

Portföljavkastning och bidragsanalys 2018, föreningen

	Portföljavkastning, %	Bidrag till portföljavkastning, %	Bidrag till resultat, MSEK
Aktier	-4,1	-1,5	-209
Hedgefonder	-6,9	-0,5	-66
Räntebärande	1,0	0,3	41
Fastigheter	6,0	1,6	216
Totalt	-0,1	-0,1	-18

Totalavkastning rullande 5 år, %

Resultat och verksamhet

Koncernen

Försäkringsrörelsens tekniska resultat tillika resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -344 miljoner kronor (452). Både premieinkomsten och pensionsutbetalningarna har ökat jämfört med föregående år.

Årets resultat efter skatt blev -355 miljoner kronor (441).

Moderbolaget

Försäkringsrörelsens tekniska resultat tillika resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till -401 miljoner kronor (423). Både premieinkomsten och pensionsutbetalningarna har ökat jämfört med föregående år. Kapitalförvaltningens resultat uppgick till -113 miljoner kronor (707).

Årets resultat efter skatt blev -412 miljoner kronor (413).

Driftskostnader

De sammanlagda driftskostnaderna för koncernen under 2018 uppgick till 76 miljoner kronor (70). I föreningen uppgick driftskostnaderna till 67 miljoner kronor (63). Försäkringsrörelsens driftskostnader i koncernen uppgick till 40 miljoner kronor (37). Motsvarande kostnad i föreningen uppgick till 33 miljoner kronor (31).

För 2018 var driftskostnadsprocenten 0,24 procent (0,22). En närmare beskrivning av de sammanlagda driftskostnaderna görs i not 8.

PP Pension Fondförsäkring AB

Fondförsäkringar meddelas av det helägda dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB. Verksamheten

startades den 1 juli 2005. PP Pension Fondförsäkring har ingen anställd personal. Bolagets dagliga verksamhet utförs av föreningen enligt ett särskilt förvaltningsavtal som ingåtts mellan föreningen och dotterbolaget. PP Pension Fondförsäkring erlägger ersättning till föreningen för dess arbete.

Premiebetalningarna till PP Pension Fondförsäkring uppgick under 2018 till 114 miljoner kronor (110) och årets resultat blev 4,9 miljoner kronor (5,0). Förvaltad kapital uppgår per den 31 december 2018 till 1 279 miljoner kronor (1 299).

Hållbarhet och miljö

PP Pension har valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten avskild från förvaltningsberättelsen. Hållbarhetsrapporten redovisas på sid 18-27 i denna årsredovisning.

Medarbetare och arbetsgivaransvar

Under 2018 hade föreningen i medeltal 31 heltidsanställda (29). Andelen manliga medarbetare är 41 procent (35) och andelen kvinnliga 59 procent (65). All personal i koncernen är anställda i föreningen. PP Pension följer gällande kollektivavtal mellan Medieföretagen och Unionen.

Föreningen strävar efter att bedriva ett systematiskt jämställdhets- och arbetsmiljöarbete, vilket utgör en del av PP Pensions hållbarhetsarbete.

Ersättningar utbetalda till styrelse, ledning och övrig personal under 2018 beskrivs i not 30.

I en värld med ständig förändring,

är det viktigt att företaget följer utvecklingen. PP Pension jobbar därför med att kontinuerligt utveckla arbetsprocesser, medarbetare och organisationen.

Ersättningspolicy

Föreningens styrelse har fastställt en ersättningspolicy som omfattar samtliga anställda inom PP Pension.

För att begränsa risken för intressekonflikt mellan en enskild medarbetares ekonomiska intressen och PP Pensions mål att erbjuda sina kunder bra pensionslösningar, förekommer inga rörliga ersättningar inom gruppen. Grundat på arten och omfattningen av PP Pensions verksamhet bedömer styrelsen att fasta ersättningar är den lämpligaste ersättningsformen för anställda inom gruppen.

Av ersättningspolicyn framgår att ersättningsbeslut till föreningens verkställande direktör ska beredas av föreningens styrelses ersättningsutskott. Ersättningsutskottet utgörs av föreningens presidium, som består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Ersättning till övriga anställda i PP Pension beslutas av den verkställande direktören.

Solvens och konsolidering

Den negativa utvecklingen på de finansiella marknaderna under slutet av år 2018 har påverkat PP Pensions nyckeltal negativt. Vid utgången av 2018 uppgick kapitalbasen till 3 132 miljoner kronor (3 600) och den erforderliga solvensmarginalen till 442 miljoner kronor (437). Detta gav föreningen en solvenskvot på 7,1 (8,2).

För försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden (förmånsbestämd traditionell försäkring) uppgick den kollektiva konsolideringsnivån i slutet av räkenskapsåret till 121,2 procent (126,4). Målet är att den kollektiva konsolideringsnivån för dessa försäkringar ska ligga mellan 125 och 170 procent. När det enligt PP Pensions konsoliderings- och återbäringspolicy föreligger ett överskott kan styrelsen besluta om tilldelning av återbärning. Tilldelning av återbärning kan ske antingen genom höjning av pension under utbetalning (pensionstillägg), höjning av intjänad pensionsrätt (fribrevsupp-

räkning), premierabatt för företagen eller fördelning av företagsanknutna medel till företagen. Beslut fattas årligen av styrelsen.

För försäkringar beräknade med retrospektivreservmetoden (premiebestämd traditionell försäkring) uppgick den kollektiva konsolideringsnivån per den 31 december 2018 till 102,8 procent (108,6). Enligt PP Pensions konsoliderings- och återbäringspolicy ska konsolideringen för den premiebestämda traditionella försäkringen ligga i ett intervall om 100 till 110 procent med en målkonsolidering på 105 procent. När det enligt konsoliderings- och

återbäringspolicyn föreligger ett överskott ska detta fördelas i form av återbärning på de individuella försäkringarna. Beslut fattas på varje styrelsemöte.

Återbäringsräntan uppgår per 31 december 2018 till 6 procent. Genomsnittlig återbäringsränta har under året varit 6,7 procent.

Värdesäkringsfonden ingår i de fördelningsbara tillgångsvärdena vid beräkning av den kollektiva konsolideringsnivån för försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden.

Från PP Pensions varumärkeskampanj "Hur länge pallar du?"

Risker och osäkerhetsfaktorer i verksamheten

Osäkerhetsfaktorer

PP Pension strävar efter att på ett så kostnadseffektivt och konkurrenskraftigt sätt som möjligt förvalta och administrera de försäkrades pensionskapital, så att utfästa pensioner tryggas givet de fastställda premienivåerna. För att nå dessa mål måste föreningen långsiktigt uppnå ett visst bedömt avkastningskrav och även kunna bedriva sin verksamhet i linje med fastslagen strategi.

Avkastningskrav

Möjligheten att nå det uppsatta avkastningskravet påverkas av den allmänna utvecklingen på de finansiella marknaderna, både i Sverige och internationellt, samt av utvecklingen på den svenska fastighetsmarknaden, framförallt i Storstockholm.

Under de senaste åren har de finansiella marknaderna visat stora svängningar med stundtals betydande skillnader i relativ utveckling mellan olika tillgångsslag. Räntorna är fortfarande på historiskt mycket låga nivåer. Om detta visar sig bli bestående, på grund av en svag framtida ekonomisk utveckling och/eller effekter av kommande solvensregelverk, kan det komma att få en negativ inverkan på såväl uppnådd avkastning på PP Pensions placeringstillgångar som den kollektiva konsolideringsnivån inom de olika försäkringsgrenarna.

Förändringar i den svenska räntevivån har en stor påverkan på värdet av föreningens försäkringstekniska avsättningar och därmed på utvecklingen för föreningens kapitalbas,

kollektiva konsolideringsnivå och solvenskvot.

En fallande ränta ökar det diskonterade nuvärdet av PP Pensions pensionsåtagande, vilket i sin tur kan försämra den kollektiva konsolideringsnivån och solvenskvoten.

Detta kan begränsa föreningens möjligheter att investera i olika avkastningsgenererande tillgångar, såsom aktier, hedgefonder och fastigheter, vilket kan sänka den förväntade avkastningen på PP Pensions placeringstillgångar. En snabbt stigande ränta får å andra sidan en gynnsam effekt på föreningens nyckeltal framförallt beroende på att den försäkringstekniska skulden då minskar.

Även förändringar i gällande lagstiftning, skatteregler och övrigt regelverk som styr PP Pensions verksamhet kan komma att påverka föreningens möjligheter att nå sitt avkastningskrav.

Ny tjänstepensionsreglering

I juli 2018 lämnade Finansdepartementet en promemoria med förslag till ny reglering för tjänstepensionsföretag, baserat på betänkandet. En ny reglering för tjänstepensionsföretag.

I promemorian lämnas förslag till de lagändringar som krävs för att implementera det andra tjänstepensionsdirektivet (IORP II) i svensk rätt. Promemorians förslag innebär införande av en ny institutstyp, tjänstepensionsföretag. Av förslaget framgår att tjänstepensionskassor och livförsäkringsföretag ska kunna ansöka om ombildning till tjänstepensionsföretag. Skrivningarna i

IORP II är tämligen generella och kommer att kompletteras med en stor mängd föreskrifter från Finansinspektionen.

De nya reglerna föreslogs i promemorian träda i kraft den 1 maj 2019. Införandet har dock försenats och nu är den troligaste tidplanen att propositionen läggs under våren 2019 och lagändringarna beräknas kunna träda i kraft tidigast vid halvårsskiftet 2019.

Enligt den senaste föreslagna tidplanen måste en understödsförenings ansökan om ombildning vara insänd till Finansinspektionen senast den 30 november 2019. Till dess att ombildning har skett får verksamheten bedrivas i enlighet med övergångsreglerna för understödsföreningar. För livförsäkringsföretag är tidsgränsen föreslagen att vara den 31 december 2022.

Jämfört med de regler som gäller i dag för understödsföreningar blir de nya reglerna betydligt hårdare med exempelvis mer omfattande krav på företagsstyrningssystem. Beträffande kapitalkrav föreslås en förstärkt reglering i förhållande till direktivet genom införandet av ett riskbaserat kapitalkrav för tjänstepensionsföretag. Den slutliga utformningen av det nya regelverket får givetvis stor betydelse för föreningens placeringar och risktagande.

Förslaget har mötts av mycket kritik från remissinstanserna. Dels vänder man sig mot att förslaget hänvisar till Försäkringsrörelselagen och inte till en lag för tjänstepensionsföretag vilket var tanken från början. Den korta omställningstiden har också lyfts av flera remissinstan-

ser. Flera parter framför också kritik mot att förslaget går mycket längre än vad IORP II kräver.

Inom PP Pension har förberedelsearbetet pågått en längre tid. PP Pension har identifierat ett antal nyckelfrågor, däribland kapitalkraven eftersom de påverkar avkastningen och därmed pensionerna. I takt med att arbetet med ombildningen fortskrider ser vi över strategin och de vägval som PP Pension behöver göra framöver. Efter ombildning får PP Pension till exempel möjlighet att föra över verksamheten från dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring (som i dag lyder under Solvens 2) till föreningen och på så sätt effektivisera verksamheten.

Risker

PP Pensions resultat påverkas av försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten.

Försäkringsriskerna består av teckningsrisk och reservsättningsrisk.

De finansiella riskerna i placeringsverksamheten är främst marknadsrisker som inkluderar:

- Ränterisk
- Aktierisk
- Valutarisk
- Likviditetsrisk
- Kredit- och motpartsrisk
- Fastighetsrisk

PP Pensions styrelse är ytterst ansvarig för riskhanteringen. I verksamheten finns en riskkommitté som ansvarar för att identifiera, klassificera och dokumentera riskerna. De avdelningsansvariga inom

föreningen ansvarar för den dagliga och löpande riskhanteringen inom respektive enhet. Utöver detta finns särskilda funktioner för riskkontroll, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Tillsammans med aktuarien följer dessa funktioner särskilda riktlinjer fastställda av styrelsen.

I not 2 lämnas utförligare upplysningar om riskerna i verksamheten och hur dessa hanteras.

Framtiden

PP Pension fortsätter utvecklingen mot att vara en bra rådgivare till befintliga och nya företag samt dess anställda inom medie- och reklambranschen. Vi prioriterar att hitta nya företag inom dessa branscher som söker icke kollektivavtalade tjänstepensionslösningar. För dessa företag och individer ska vi vara det självklara valet. PP Pensions långsiktiga mål är att år 2023 ha fördubblat premievolymerna inom premiebestämd försäkring för att på så sätt möta den minskning av premierna inom det förmånsbestämda området som följer i takt med att fler och fler personer går i pension och ersätts av yngre personer som får en premiebestämd pensionslösning.

Vi utvecklar ett modernt digitalt stöd för dem som använder oss för sitt pensionssparande och vi vill att som anställd ska man känna igen sig från det nya medialandskapet.

Bedömningen är att dessa satsningar, i kombination med andra åtgärder, även fortsatt kommer att skapa förutsättningar för en fortsatt god utveckling av PP Pensions verksamhet, vilket kommer medlemmarna

till godo genom konkurrenskraftiga pensionslösningar. PP Pension är oberoende i sin rådgivning och har endast ett fokus – att skapa så bra pensioner och rådgivning för sina medlemmar som möjligt. Utan vinstintresse.

Känslighetsanalys tillgångar

Förmånsbestämd traditionell försäkring

	Förändring	Förändring av årets resultat och eget kapital, MSEK		Förändring i kollektiv konsolideringsnivå, procentenheter	
		2018	2017	2018	2017
Tillgångar					
Räntebärande	+1 procentenhet	-158	-117	-1,5	-1,1
Aktier och andelar	-10 procent	-225	-382	-2,1	-3,7
Fastigheter	-10 procent	-346	-336	-3,3	-3,3
Hedgefonder	-10 procent	-73	-124	-0,7	-1,2

Premiebestämd traditionell försäkring

	Förändring	Förändring av årets resultat och eget kapital, MSEK		Förändring i kollektiv konsolideringsnivå, procentenheter	
		2018	2017	2018	2017
Tillgångar					
Räntebärande	+1 procentenhet	-15	-10	-1,3	-1,0
Aktier och andelar	-10 procent	-21	-32	-1,8	-3,2
Fastigheter	-10 procent	-32	-28	-2,8	-2,8
Hedgefonder	-10 procent	-7	-10	-0,6	-1,0

Känslighetsanalys för de försäkringstekniska avsättningarna

Förändring av årets resultat och eget kapital, msek

	2018	2017
Dödssannolikheten minskar med 20 %	-541	-527
Driftskostnaden ökar med 10 %	-40	-40
Sjukligheten ökar med 20 %	-24	-20
Marknadsräntor minskar med en procentenhet	-1019	-1028

Disposition av årets resultat

Styrelsen föreslår att årets resultat på -411 907 717 kronor för PP Pension Försäkringsförening disponeras enligt följande:

Till respektive fond föres (kronor)

Konsolideringsfond 1 (förmånsbestämd traditionell försäkring)	-415 666 291
Konsolideringsfond 2 (premiebestämd traditionell försäkring)	3 758 574
Summa	-411 907 717

Femårsöversikt

	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat, MSEK					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	413	356	388	392	404
Kapitalavkastning, netto i försäkringsrörelsen	-113	707	786	364	1391
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-388	-377	-355	-336	-317
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-401	423	144	661	-316
Årets resultat	-412	413	133	632	-348

Ekonomisk ställning, MSEK

Placeringsstillgångar, enligt totalavkastningstabell	13 933	14 061	13 411	12 662	12 216
Försäkringstekniska avsättningar	10 704	10 425	10 192	9 549	9 818
Kollektivt konsolideringskapital	2 264	2 797	2 549	2 435	1 943
Kapitalbas	3 132	3 600	3 230	3 106	2 511
Erforderlig solvensmarginal	442	437	426	398	408
Kapitalbas för försäkringsgrupp ¹⁾	3 325	3 736	3 339	3 219	2 521
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgrupp ¹⁾	455	450	437	407	416

¹⁾Koncernen är en försäkringsgrupp enligt Lag om understödsföreningar. Erforderlig solvensmarginal är beräknad enligt Solvens 1.

²⁾Från och med 2017 värderas aktier och andelar i koncernföretag till verkligt värde. Jämförelsetal för 2016 har räknats om och den ingående effekten redovisas mot eget kapital. Tidigare år har inte omräknats.

	2018	2017	2016	2015	2014
Nyckeltal, %					
Driftskostnad	0,24	0,22	0,23	0,23	0,22
Förvaltningskostnad	0,27	0,27	0,27	0,26	0,25
Totalavkastning	-0,1	5,9	7,0	4,0	13,7
Direktavkastning	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Kollektiv konsolidering förmånsbestämd försäkring	121,2	126,4	124,8	125,2	119,2
Kollektiv konsolidering premiebestämd försäkring	102,8	108,6	109,3	107,9	115,2
Genomsnittlig återbäringsränta	6,7	7,5	6,2	10,7	5,8

Finansiella rapporter

Resultaträkning (KSEK)

	Not	2018		2017	
		Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	3	412 901	412 861	356 529	356 499
Intäkter från investeringsavtal		7 701	-	6 723	-
Kapitalavkastning, intäkter	4	405 582	320 631	507 077	818 825
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	114 156	114 135	464 670	661 975
Övriga tekniska intäkter	6	58	58	60	60
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar	7	-388 293	-388 292	-376 642	-376 522
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	24	5 522	5 315	-12 608	-12 584
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning	23	-284 568	-284 568	-220 572	-220 572
Driftskostnader	8	-40 015	-32 953	-37 133	-30 503
Kapitalavkastning, kostnader	9	-106 098	-77 643	-234 452	-207 162
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	5	-469 051	-469 786	-	-566 313
Övriga tekniska kostnader	10	-1 399	-971	-1 186	-801
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-343 504	-401 213	452 466	422 902
Icke teknisk redovisning					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-343 504	-401 213	452 466	422 902
Resultat före skatt					
Skatt på årets resultat	11	-11 769	-10 695	-11 599	-9 768
Årets resultat		-355 273	-411 908	440 867	413 134

Rapport över totalresultat (KSEK)

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Årets resultat	-355 273	-411 908	440 867	413 134
Övrigt totalresultat	-	-	-	-
Summa totalresultat	-355 273	-411 908	440 867	413 134

Resultatanalys per rörelsegrän för PP Pension försäkringsförening (KSEK)

	Total	Förmånsbestämd traditionell försäkring	Premiebestämd traditionell försäkring
Teknisk redovisning av försäkringsrörelsen			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	412 861	294 579	118 282
Kapitalavkastning, intäkter	320 631	285 079	35 552
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	114 135	103 990	10 145
Övriga tekniska intäkter	58	58	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-382 977	-363 751	-19 226
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-284 568	-204 211	-80 357
Driftskostnader	-32 953	-21 888	-11 065
Kapitalavkastning, kostnader	-77 643	-70 742	-6 901
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-469 786	-428 029	-41 757
Övriga tekniska kostnader	-971	-971	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-401 213	-405 886	4 673
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättningar	10 550 375	9 700 311	850 064
Oreglerade skador	153 535	139 430	14 105
Summa	10 703 910	9 839 741	864 169
Konsolideringsfond			
	2 932 270	2 532 696	399 574
Premieinkomst			
Premieinkomst, efter avgiven återförsäkring	412 861	294 579	118 282
Premieinkomst, före avgiven återförsäkring	413 787	294 579	119 208
Premier för avgiven återförsäkring	-926	-	-926

	Total	Förmånsbestämd traditionell försäkring	Premiebestämd traditionell försäkring
Försäkringsersättningar			
Försäkringsersättningar, efter avgiven återförsäkring	-382 977	-363 751	-19 226
Utbetalda försäkringsersättningar	-388 292	-359 855	-28 437
Före avgiven återförsäkring	-388 348	-359 855	-28 493
Återförsäkrarens andel	56	-	56
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	5 315	-3 896	9 211
Före avgiven återförsäkring	5 242	-3 896	9 138
Återförsäkrarens andel	73	-	73

Sådana riskförsäkringskomponenter som ingår i de avgiftsbestämda och premiebestämda pensionsplanerna har bedömts vara oväsentliga i sammanhanget. All försäkring som tecknas är tjänstepensionsanknuten.

Balansräkning (KSEK)					
		2018		2017	
	Not	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Tillgångar					
Immateriella tillgångar					
Andra immateriella tillgångar	12	5 173	5 173	1 082	1 082
Summa immateriella tillgångar		5 173	5 173	1 082	1 082
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	13,15	3 777 000	1 732 000	3 651 263	1 670 991
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	14	-	1 050 422	-	985 759
Lån till koncernföretag		-	1 060 564	-	1 050 397
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	15,16	5 665 738	5 655 007	6 050 530	6 040 889
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15,17	3 985 227	3 966 604	3 813 080	3 795 646
Derivat	15,18	147 529	147 529	30 275	30 275
Summa placeringstillgångar		13 575 494	13 612 126	13 545 148	13 573 957
Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk					
Fondförsäkringstillgångar	15,19	1 275 271	-	1 297 854	-
Summa placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk		1 275 271	-	1 297 854	-
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar					
Oreglerade skador		655	615	587	543
Summa återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar		655	615	587	543
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		11 054	11 054	11 876	11 876
Aktuell skatt	20	22 644	21 899	24 589	22 563
Övriga fordringar	21	5 171	45 891	3 791	45 027
Summa fordringar		38 869	78 844	40 256	79 466
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	22	2 208	2 208	2 259	2 259
Kassa och bank	15	476 270	387 821	648 954	551 657
Summa andra tillgångar		478 478	390 029	651 213	553 916
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter	15	6 077	19 600	7 103	18 791
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 404	1 468	4 498	1 689
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		9 481	21 068	11 601	20 480
Summa tillgångar		15 383 421	14 107 855	15 547 741	14 229 444

Balansräkning (KSEK)					
		2018		2017	
	Not	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Eget kapital och skulder					
Eget kapital					
Diskretionära delar		965 594	965 595	842 501	842 501
Balanserade vinstmedel		2 102 951	1 961 812	1 836 288	1 727 745
Övriga fonder		617 072	617 072	617 726	617 726
Fond för utvecklingsutgifter		-	4 863	-	-
Årets resultat		-355 273	-411 908	440 867	413 134
Summa eget kapital		3 330 345	3 137 434	3 737 382	3 601 106
Skulder					
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	23	10 550 375	10 550 375	10 265 807	10 265 807
Oreglerade skador	24	153 601	153 535	159 054	158 777
Summa försäkringstekniska avsättningar		10 703 976	10 703 910	10 424 861	10 424 584
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk (före avgiven återförsäkring)					
Fondförsäkringsåtaganden	25	1 279 124	-	1 298 569	-
Summa försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk (före avgiven återförsäkring)		1 279 124	-	1 298 569	-
Depåer från återförsäkrare					
Depåer från återförsäkrare		655	615	587	543
Summa depåer från återförsäkrare		655	615	587	543
Andra skulder					
Derivat	15,18	942	942	12 938	12 938
Uppskjutna skatteskulder	26	5 387	-	5 885	-
Övriga skulder	27	32 320	252 522	37 847	178 997
Summa andra skulder		38 649	253 464	56 670	191 935
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	30 672	12 432	29 672	11 276
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		30 672	12 432	29 672	11 276
Summa eget kapital och skulder		15 383 421	14 107 855	15 547 741	14 229 444

Redogörelse för förändring i eget kapital i koncernen (KSEK)

	Diskretionära delar 1)	Balanserade vinstmedel 2)	Övriga fonder 3)	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	674 794	1 921 357	583 318	161 763	3 341 232
Föregående års vinstdisposition	-	161 763	-	-161 763	-
Fördelad återbäring	154 835	-154 835	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-39 522	-	-	-	-39 522
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-4 699	-	-	-	-4 699
Övrig förändring premiebestämd försäkring	57 093	-57 093	-	-	-
Övriga förändringar	-	-34 904	34 408	-	-496
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	440 867	440 867
varav tilldelad återbäring, fribrevsuppräknings	-	-	-	-137 412	-137 412
Utgående eget kapital 2017-12-31	842 501	1 836 288	617 726	440 867	3 737 382
Ingående eget kapital 2018-01-01	842 501	1 836 288	617 726	440 867	3 737 382
Föregående års vinstdisposition	-	440 867	-	-440 867	-
Fördelad återbäring	99 863	-99 863	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-45 365	-	-	-	-45 365
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-6 363	-	-	-	-6 363
Övrig förändring premiebestämd försäkring	74 959	-74 959	-	-	-
Övriga förändringar	-	618	-654	-	-36
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	-355 273	-355 273
Utgående eget kapital 2018-12-31	965 595	2 102 951	617 072	-355 273	3 330 345

1) Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

2) Balanserade vinstmedel består av:
 -Balanserat resultat från fondförsäkring och övriga dotterbolag.
 -Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ÅRFL.

3) Garantifonden uppgår till 1,8 miljoner kronor (1,8) och värdesäkringsfonden uppgår till 615,2 miljoner kronor (615,8).

Redogörelse för förändring i eget kapital föreningen (KSEK)

	Diskretionära delar 1)	Balanserade vinstmedel 2)	Övriga fonder 3)	Fond för utvecklingsutgifter	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	674 794	1 840 786	583 318	-	133 294	3 232 192
Föregående års vinstdisposition	-	133 294	-	-	-133 294	-
Fördelad återbäring	154 835	-154 835	-	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-39 522	-	-	-	-	-39 522
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-4 699	-	-	-	-	-4 699
Övrig förändring premiebestämd försäkring	57 093	-57 093	-	-	-	-
Övriga förändringar	-	-34 407	34 408	-	-	1
Årets resultat	-	-	-	-	413 134	413 134
varav tilldelad återbäring, fribrevsuppräknings	-	-	-	-	-137 412	-137 412
Utgående eget kapital 2017-12-31	842 501	1 727 745	617 726	-	413 134	3 601 106
Ingående eget kapital 2018-01-01	842 501	1 727 745	617 726	-	413 134	3 601 106
Föregående års vinstdisposition	-	413 134	-	-	-413 134	-
Avsättning till fond för utvecklingsutgifter	-	-4 863	-	4 863	-	-
Fördelad återbäring	99 863	-99 863	-	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-45 365	-	-	-	-	-45 365
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-6 363	-	-	-	-	-6 363
Övrig förändring premiebestämd försäkring	74 959	-74 959	-	-	-	-
Övriga förändringar	-	618	-654	-	-	-36
Årets resultat	-	-	-	-	-411 908	-411 908
varav tilldelad återbäring, fribrevsuppräknings	-	-	-	-	-	-
Utgående eget kapital 2018-12-31	965 595	1 961 812	617 072	4 863	-411 908	3 137 434

1) Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

2) Balanserade vinstmedel består av:
 -Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ÅRFL.

3) Garantifonden uppgår till 1,8 miljoner kronor (1,8) och värdesäkringsfonden uppgår till 615,2 miljoner kronor (615,8).

Kassaflödesanalys (KSEK)				
	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Den löpande verksamheten				
Resultat före skatt	-343 504	-401 213	452 466	422 902
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar	354 895	355 651	-423 601	-54 592
Förändringar försäkringstekniska avsättningar	259 669	279 326	435 667	232 975
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet	3 532	3 532	8 096	7 053
Betald skatt	-12 097	-11 806	-16 588	-13 879
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	262 495	225 490	456 040	594 459
Utbetalning från värdesäkringsfond	-36	-36	-	-
Utbetald återbäring	-51 728	-51 728	-44 221	-44 221
Förvärv och avyttring av placeringstillgångar, netto	-374 656	-405 817	-193 785	-361 051
Förändring övriga rörelsefordringar	1 496	-701	7 033	-20 002
Förändring övriga rörelseskulder	-4 458	74 753	-1 280	72 718
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-166 887	-158 039	223 787	241 903
Investeringsverksamheten				
Köp av immateriella tillgångar	-5 066	-5 066	-	-
Köp av materiella tillgångar	-783	-783	-1 522	-1 522
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	52	52	-879	-879
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5 797	-5 797	-2 401	-2 401
Periodens kassaflöde	-172 684	-163 836	221 386	239 502
Likvida medel vid årets början	648 954	551 657	427 568	312 155
Likvida medel vid årets slut	476 270	387 821	648 954	551 657
Tilläggsupplysningar, löpande verksamhet				
Erhållen ränta	15 339	15 339	15 209	26 897
Erhållna utdelningar	42 182	37 040	47 376	42 864

Noter

Not 1

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen avges per 31 december 2018 och avser PP Pension Försäkringsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Kammargatan 22, Stockholm och organisationsnumret är 802005-5573.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 27 mars 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på föreningsstämma den 16 maj 2019.

Grund för rapportens upprättande

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar såsom de antagits av EU. Vid upprättandet har också Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 tillämpats. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering, RFR, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Föreningens finansiella rapportering har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Då koncernen följer IFRS kommer redovisningsprinciperna och uppgiftsformerna att skilja sig något mellan föreningen och koncernen.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar som är relevanta för koncernen

Nya och ändrade standarder samt tolkningar som tillämpas av koncernen

Två nya IFRS-standarder har börjat gälla från 1 januari 2018, IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter.

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering och värdering inklusive nedskrivningar av finansiella tillgångar och skulder samt säkringsredovisning. IFRS 9 ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument.

Det finnas tre värderingskategorier för finansiella tillgångar: upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Investeringar i eget kapitalinstrument ska redovisas till verkligt värde över resultaträkning men det finns även en möjlighet att vid första redovisningstillfället välja att redovisa instrumentet till verkligt värde över övrigt totalresultat.

IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlustrer serv som utgår från förväntade kreditförluster. För finansiella skulder ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall då en skuld redovisas till verkligt värde

över resultaträkningen baserat på verkligt värde-alternativet.

Koncernen tillämpar inte IFRS 9 då man fortsätter att tillämpa FFFS 2008:26.

IFRS 15 "Intäkter från kontrakt med kunder" är den nya standarden för intäktsredovisning. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt alla därtill hörande tolkningsuttalanden (IFRIC och SIC). Under IFRS 15 redovisas en intäkt när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänster, en princip som ersätter den tidigare principen att intäkter redovisas när risker och förmåner övergått till köparen. Grundprincipen i IFRS 15 är att ett företag redovisar en intäkt på det sätt som bäst speglar överföringen av den utlovade varan eller tjänsten till kunden. Ett företag kan välja mellan "full retroaktivitet" eller framtriktad tillämpning med ytterligare upplysningar.

För koncernen påverkar standarden i första hand redovisning av de avgifter som tas ut i investeringsavtal och övriga intäkter. Införandet av IFRS 15 har inte haft någon väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen.

Inga övriga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2018 eller senare, har haft någon väsentlig inverkan på koncernens resultaträkning eller balansräkning. Det har inte heller varit några ändringar i ÅRFL, FFFS 2008:26 eller RFR 2 under året som fått någon väsentlig påverkan på koncernens resultaträkning eller balansräkning.

Nya standarder samt ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid av koncernen

Ett antal nya standarder och tolkningar träder i kraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2019 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Dessa nya standarder och tolkningar förväntas påverka koncernens finansiella rapporter på följande sätt:

IFRS 16 "Leasing" påverkar främst redovisningen för leasetagare och kommer leda till att nästan alla leasingavtal redovisas i balansräkningen. Standarden tar för leasetagare bort distinktionen mellan operationell och finansiell leasing i IAS 17 och kräver att en rätt att nyttja den leasade tillgången redovisas som en tillgång i balansräkningen och att en leasingskuld motsvarade leasinghyrorna redovisas. Skillnader mot nuvarande standard kan uppstå till följd av den nya definitionen på ett leasingavtal. I IFRS 16 är, eller innehåller, ett avtal ett leasingavtal om det medför en rätt att kontrollera en identifierad tillgång under en tidsperiod i utbyte mot betalning. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2019 och är antagen av EU. Koncernen bedömer att de leasingsavtal som föreligger kan komma att exkluderas från att tas upp som en tillgång och leasingsskuld, då de leasingavtal PP Pension har uppgår till ett ringa värde.

IFRS 17 "Insurance contracts" publicerades av IASB i maj 2018 och ersätter nuvarande standard IFRS 4 "Försäkringsavtal". IFRS 17 ska tillämpas vid redovisning av försäk-

ningsavtal, återförsäkringsavtal och redovisning av investeringsavtal med återbäring, i de fall bolaget även ger ut försäkringsavtal. Försäkringstagare behöver, bortsett från återförsäkringsavtal, inte tillämpa IFRS 17 för redovisning av sina försäkringsavtal. Standarden baseras på en redovisning av aktuella antaganden där antaganden och uppskattningar omvärderas i varje rapportperiod.

Standarden föreskriver ett huvudalternativ till värderingsmodell för försäkringsavtal. Försäkringsavtal värderas enligt huvudalternativet till värderingsmodell på basis av byggstenar diskonterade framtida kassaflöden, en explicit riskjustering samt en "contractual service margin" eller vinstmargin som speglar den ej intjänade vinsten i ett försäkringsavtal och redovisas som intäkt över försäkringsavtalets löptid.

IFRS 17 kommer att träda i kraft den 1 januari 2022, men är ännu inte antagen av EU. Godkännandeprocessen inom EU fortskrider och branschen arbetar tillsammans med Finansinspektionen om hur den ska tillämpas i juridisk person.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med ovan kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av redovisningsprinciperna. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa, eller som omfattar sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för årsredovisningen anges nedan. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar om framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och antaganden

PP Pension gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för skulder och tillgångar under nästkommande räkenskapsår. Dessa behandlas i korthet nedan.

a) Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs (se vidare under "Upplysningar om risker" på sidan 52).

b) Verkligt värde på byggnader och mark

Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs (se vidare under "Placeringstillgångar" nedan).

Viktiga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper

PP Pension värderar alla finansiella tillgångar till verkligt värde (se vidare under "Placeringstillgångar" nedan).

Koncernredovisning

Koncernen omfattar PP Pension Försäkringsförening och de bolag vari PP Pension har bestämmande inflytande, se specifikation i not 14. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Alla koncerninternas transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid konsolideringen. I koncernredovisningen elimineras obeskattade reserver i juridisk person och en uppdelning sker på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.

Försäkringsavtal

PP Pension har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att försäkringskontrakten i föreningen bedöms innehålla så mycket försäkringsrisk att samtliga kontrakt klassificeras som försäkringsavtal i enlighet med IFRS 4, vilket betyder att de redovisas på samma sätt som tidigare.

Investeringsavtal

PP Pension Fondförsäkring har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att försäkringskontrakt i PP Pension Fondförsäkring klassificeras som investeringsavtal. Investeringsavtal är avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till försäkringsgivaren. Investeringsavtalen redovisas som finansiella instrument i enlighet med IAS 39. Detta innebär att premiebetalningar och försäkringsutbetalningar redovisas direkt i balansräkningen, medan avgifter uttagna med anledning av kontrakten redovisas som intäkter från investeringsavtal i resultaträkningen.

Placeringstillgångar

Byggnader och mark

Samtliga PP Pensions fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter. Det inkluderar även den fastighet som PP Pension sitter i då man gjort bedömningen av att den yta PP Pension disponerar utgör en ringa andel av den totala fastighetsytan. Hyran redovisas dels som en hyresintäkt under Kapitalavkastning, intäkter, dels som en driftskostnad.

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring och dessa redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Samtliga värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Det verkliga värdet baseras på marknadsvärderingar utförda av oberoende värderingsmän. Verkligt värde enligt IFRS 13 på byggnader och mark motsvaras av dess marknadsvärden. Värderingarna utförs normalt fyra gånger per år. Det verkliga värdet fastställs för bostadsfastigheter utifrån avkastningskalkyler.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas under Kapitalförvaltning, intäkter, och fastighetskostnaderna under Kapitalförvaltning, kostna-

der. Då värdering sker till verkligt värde sker inga avskrivningar.

Finansiella instrument

Köp och försäljning av finansiella instrument redovisas på affärsdagen. Finansiella instrument tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs tillsammans med i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med äganderätten.

PP Pension har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella instrument och som inte är aktier i dotter- eller intressföretag eller derivat till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Principen används dels för att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels för att detta reducerar en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens som annars uppstår mellan ränkebärande tillgångar och försäkringstekniska avsettningar som löpande omvärderas genom diskontering med en aktuell marknadsränta.

Derivat klassificeras som innehav för handel.

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lättet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. För noterade aktier och andelar på en auktoriserad börs används den senaste köpkursen på balansdagen i lokal valuta. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Aktier och andelar i koncernföretag (föreningen)

Aktier och andelar i koncernföretag värderas från och med 2017 till verkligt värde. Värderingen till verkligt värde är mer relevant då tillgångarna i dotterbolagen huvudsakligen utgörs av fastighetsinnehav.

Hedgefonder

Hedgefonder värderas till verkligt värde utifrån det värde som erhålls från notpar baserat på andelskurs (NAV).

Derivat

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat, underliggande instrument. Affärerna sker inom ramen för aktuellt riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller effektivisera förvaltningen. Derivat tas upp i redovisningen på affärsdagen till verkligt värde, vilket också utgörs avskaffningsvärdet. Samtliga derivat omvärderas

sedan löpande till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen. PP Pension tillämpar inte säkringsredovisning.

Ränkebärande placeringar

Ränkebärande placeringar värderas till verkligt värde baserat på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Dessa tillgångar består av försäkringstagarnas investeringar i fondförsäkringar och redovisas på en egen rad i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde och eventuell vinst eller förlust redovisas netto i resultaträkningen. Fondförsäkringstillgångarna värderas till senaste andelskurs (NAV).

Fordringar

Fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa till belopp och som inte är noterade. Initialt redovisas tillgångar i denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Andra skulder

I denna kategori redovisas finansiella skulder som inte är derivat. Initialt redovisas skulder i denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningskostnad med avdrag för avfall avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas varje balansdag och justeras vid behov. Bedömd nyttjandeperiod för inventarier är fem år och för datorer tre år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling aktiveras om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och föreningen har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga kostnader.

Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen är redovisade utvecklingskostnader upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod, normalt fem år. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum de är tillgängliga för användning. För utvecklingsprojekt som pågår och klassificeras som immateriell tillgång görs en nedskrivningsprovning vid varje bokslutstillfälle.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs skillnaden mellan kapitalvärdet av föreningens framtida förväntade utgifter för löpande försäkringar och kapitalvärdet av

de förväntade premier och avgifter som föreningen har att ytterligare uppbära för dessa försäkringar. Avsättningarna är beräknade enligt så kallade aktamma antaganden enligt tjänstepensionsdirektivet. Dessa antaganden innehåller skattningar om bland annat dödlighet, sjuklighet, omkostnader och avkastningsskatt. Utifrån dessa antaganden beräknas framtida kassaflöden. Dessa diskonteras med den ränta som har en löptid motsvarande det kassaflöde som ska värderas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23.

Fondförsäkringsåtagande

Skulderna motsvaras av verkligt värde på de fonder som är kopplade till fondförsäkringarna inklusive medel på bank som ännu ej är placerade i andelar. Värdeförändringar av redovisas över resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs med hjälp av aktuella fondvärden per andel, som enligt extern part speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de fonder till vilka skulderna är länkade, multiplicerat med antalet andelar som tillräknas försäkringstagaren på balansdagen.

Diskretionära delar i försäkringsavtal

PP Pension har gjort bedömningen att den möjlighet som ges till kunderna att erhålla ytterligare försäkringsförmåner utöver de garanterade, utgör diskretionära delar i enlighet med definitionen i IFRS 4. Föreningen förfogar över beslutanderätten till de diskretionära delarna (återbäringen) när det gäller såväl tid för utbetalning som belopp, bland annat eftersom PP Pension själv beslutar om konsolideringspolicyns förändring, samt om konsolideringspolicyn ska följäs, eller om man under vissa förutsättningar ska underlåta att följa densamma.

De diskretionära delarna (återbäringen) redovisas som en separat post inom eget kapital.

Fond för utvecklingskostnader

Belopp motsvarande aktiverade utvecklingskostnader för immateriella tillgångar förs över från konsolideringsfonden till fond för utvecklingskostnader. Dessa kostnader återförs i takt med att den immateriella tillgången skrivs av.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier.

Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringsskyddet avser. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrades andel av proportionella återförsäkringsavtal. Återförsäkrades andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrades ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bedömning av nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal görs varje årsbokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet

och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Premieinkomst

Premieinkomster för föreningen som är hänförliga till förmånsbestämd traditionell försäkring redovisas enligt faktureringsprincipen och premieinkomster hänförliga till premiebestämd traditionell försäkring redovisas enligt kontantprincipen.

Intäkter från investeringsavtal

Posten Intäkter från investeringsavtal utgörs av de fasta och rörliga avgifter som tagits ut från försäkringstagarna i PP Pension Fondförsäkring.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelningar på aktier och andelar, räntointäkter, valutakursvinster (netto) och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto) och realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För ränkebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångs-slag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas som driftskostnader i Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen. Driftskostnader som hänförs till kapitalförvaltningen redovisas inom Kapitalavkastning, kostnader.

Övriga tekniska intäkter

Intäkterna består av administrationsättningarna som är hänförliga till ITP 1 (endast ett mindre icke-kollektivavtalat bestånd). Administrationsättningarna uppgår till 0,8 procent av de inbetalda sparpremierna inom ITP 1.

Övriga tekniska kostnader

Driftskostnader hänförliga till valcentral avseende ITP 1 (se ovan under Övriga tekniska intäkter).

Pensioner och liknande förpliktelser

Föreningens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för föreningens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare.

Föreningen redovisar förmånsbestämda pensionsplaner såsom premiebestämda i enlighet med undantagsregeln i UFR10.

Föreningens förpliktelser avseende avgifter till premiebestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt föreningen.

Skatt

Årets skattekostnad för föreningens består av avkastningsskatt. I koncernen består skatten dels av avkastningsskatt, dels av inkomstskatt från PP Pension Fondförsäkring och övriga dotterbolag.

Eget kapital

Eget kapital består av diskretionära delar och balanserade vinstmedel samt övriga fonder. Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

Balanserade vinstmedel består av:

- Balanserat resultat från fondförsäkring och övriga dotterbolag
- Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.
- Särskilda värdesäkringsmedel. Medlen ingår sedan tidigare beslut i konsolideringsmedlen och ska användas till värdesäkring av utgående pensioner.
- Garantifond. Dessa medel förfogar kollektivavtalsparterna över. Medlen ska användas till kollektivavtalsgaranti.

Kollektivavtalsgarantin säkerställer att de försäkrade får sina pensionsformåner när en arbetsgivare inte betalat premierna, exempelvis vid konkurs.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ÅRFL.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke likviditetspåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Kassaflödet är uppdelat i två verksamheter:

- Löpande verksamheten: består av kassaflöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av olika placeringsstillgångar.
- Investeringsverksamheten: består av kassaflöden som uppkommer på grund av förvärv/avyttring av materiella tillgångar.

Not 2

Upplysninger om risker

Syfte och mål

Målet för den sammantagna tillgångs- och skuldförvaltningen är att både trygga PP Pensions åtaganden enligt ingångna försäkringsavtal och medlemmarnas förväntan om indexering (inflationsjustering) av pensioner under utbetalning och fribrev. Tryggandet av dessa åtaganden uppnås genom en god real avkastning i kombination med en ändamålsenlig riskspridning och en lämplig matchning av tillgångarna mot åtagandena.

ALM-analys

PP Pension genomför regelbundet en tillgångs- och skuldanalys, en så kallad ALM-analys, för att söka den tillgångsprofil som bäst matchar föreningens försäkringsåtaganden.

I ALM-analysen skapas den tillgångsprofil som över tid förväntas ge en tillräckligt hög avkastning för att kunna fullgöra föreningens förpliktelser, utan att medföra en alltför hög risknivå. Utifrån ALM-analysen fastställer styrelsen årligen en normalportfölj.

Ansvar

PP Pensions styrelse är ytterst ansvarig för riskhanteringen. I verksamheten finns en riskkommitté som ansvarar för att identifiera, klassificera och dokumentera finansiella, aktuariella samt operativa risker.

De avdelningsansvariga inom föreningen ansvarar för den dagliga och löpande riskhanteringen inom respektive enhet. Utöver detta finns särskilda funktioner för riskkontroll, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Tillsammans med aktuarien följer dessa funktioner särskilda riktlinjer fastställda av styrelsen.

Uppföljning av risker

PP Pension följer och mäter sina finansiella, försäkringstekniska och operativa risker på många olika sätt, till exempel via olika känslighetsanalyser och det så kallade trafikjustestet som rapporteras till Finansinspektionen. Analyserna och mätningarna görs löpande av både PP Pension och externa parter.

Risker i försäkringsavtalen

Försäkringsrisker består av teckningsrisker och reservsättningsrisker. Avsnittet nedan beskriver PP Pension Försäkringsförening. Risker avseende fondförsäkringsverksamheten beskrivs under separat avsnitt, se sidan 53.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att täcka de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. Beräkningarna av premierna sker utifrån de åtaganden som finns i föreningens stadgar och övrigt regelverk. Om dessa åtaganden bedöms som otillräckliga kan föreningens aktuarie föreslå att stadgarna ändras av föreningsstämman. Föreningen tecknar endast försäkring med livsfallrisker, dödsfallrisker och sjukfallrisker.

- Livsfallrisker är risken att försäkringstagarna lever längre än de åtaganden som använts vid teckning.
- För dödsfallrisker gäller det omvända, det vill säga att dödligheten bland försäkringstagarna blir högre än de åtaganden som använts vid teckning.
- Sjukfallrisker består i att sjukligheten bland försäkringstagarna blir högre än de åtaganden som använts vid prissättning av sjuk- och premiebefrielseförsäkring.

För de kollektivavtalade pensionsplanerna krävs generell anslutning, vilket eliminerar urvalsrisken. Exponeringen mot sjukfallrisker och dödsfallrisker som har tecknats individuellt hanteras med riskbedömningar och återförsäkringar.

Vid beräkning av premier ingår också ett avkastningsåtagande som ska vara satt utifrån den riskfria räntan med viss marginal. På de förmånsbestämda produkterna har beräkningsåtagandena varit låsta på befintliga avtal, ändring har endast kunnat ske på utökningar och nya kontrakt. PP Pension implementerade under 2012, i samråd med föreningens huvudmän, en ny modell där åtagandena kan ändras på samtliga framtida premier. Den nya modellen tillämpas på kollektivavtalad tjänstepension samt på nytecknade förmåner inom individuell pension. Denna förändring ökar flexibiliteten för föreningen och minskar kravet på säkerhetsmarginaler. Ändringen innebär en betydande minskning av teckningsrisken.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisken är risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker till för att reglera inträffade skador. De risker som gäller för teckningsrisker (livsfall, dödsfall och sjukfall) gäller även för reservsättningen. Härtill kommer risk avseende prognostiserade driftskostnader. Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna diskonteras de framtida förväntade kassaflödena med en räntekurva som förändras i takt med förändringar i marknadsräntorna för svenska stats- och bostadsobligationer. Därför innehåller avsättningarna även en ränterisk. Beräkningarna av de försäkringstekniska avsättningarna sker utifrån de åtaganden som finns i föreningens stadgar, inklusive den av styrelsen fastställda reservsättningspolicy.

Ansvarig aktuarie analyserar och kontrollerar försäkringsriskerna i verksamheten och ansvarar för att föreslå styrelsen lämpliga förändringar i villkor och övrig hantering. Aktuarien rapporterar till styrelsen enligt en fastställd arbetsordning.

Finansiella risker

I PP Pensions verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker. De viktigaste är ränterisk, aktierisk, valutarisk, likviditetsrisk, kredit- och motpartsrisk samt fastighetsrisk. Avsnittet nedan beskriver PP Pension Försäkringsförening. Risker avseende fondförsäkringsverksamheten beskrivs under separat avsnitt, se sidan 53. I syfte att begränsa och kontrollera det finansiella risktagandet i verksamheten har PP Pensions styrelse, som är ytterst ansvarig för den interna kontrollen, fastställt placeringsriktlinjer som styr föreningens kapitalförvaltningsverksamhet.

Riktlinjerna fastställer bland annat strukturen på föreningens strategiska och taktiska värdepappersportfölj, kriterier för utvärdering av uppnådda resultat, krav på löpande riskanalys och rapporteringsrutiner.

Ränterisk

Med ränterisk menas risken att marknadsvärdet på de räntebärande placeringarna sjunker då marknadsräntan stiger, eller vice versa. Eftersom marknadsräntan används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna finns även en betydande ränterisk på skuldsidan. En fallande marknadsränta höjer värdet på de räntebärande placeringarna, men ökar samtidigt skuldens värde.

Skillnaden i duration mellan tillgångar och skulder avgör hur stor den totala ränterisken är. När så bedöms lämpligt använder föreningen olika former av räntederivat för att förlänga durationen på tillgångarna och därmed reducera den totala ränterisken i förhållande till försäkringsåtagandet. Civet tillgänglig duration på den svenska räntemarknaden och durationen på föreningens försäkringstekniska skuld, är det inte möjligt att fullt ut eliminera föreningens ränterisk utan betydande kostnader.

Aktierisk

Aktierisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska förändringar, ränteförändringar, företagsspecifika händelser, förändrade förväntningar eller andra faktorer. Aktierisk motverkas främst genom en diversifiering av föreningens aktieportfölj (se not 16). Vid en befarad nedgång i aktiekurser kan föreningen dessutom använda sig av olika former av säkringar av portföljen.

Valutarisk

Med valutarisk avses den påverkan som valutaförändringar har på värdet av de placeringsstillgångar som är placerade i utländsk valuta. Då en del av föreningens aktier och andelar är placerade i annan valuta än svenska kronor har föreningen en valutarisk. Av tillgångarna per 31 december 2018 var 3 401 miljoner kronor (3 264) placerade i utländska värdepapper och aktier, vilket motsvarar cirka 24 procent (23) av föreningens totala portfölj. För att minska valutarörelsers effekter på resultatet genomförs valutasäkringar (se not 18). Justerat för valutasäkringar uppgick exponeringen mellan svenska kronor och andra valutor till cirka 12 procent (15) av portföljen vid utgången av året, se tabellen hörntill. Valutaexponeringen efter valutasäkring medför att en rörelse för svenska kronan med +/- 10 procent förändrar marknadsvärdet på portföljen med 183 miljoner kronor (199).

Valutaexponering efter valutasäkring		
Andel av portföljen		
Valuta	2018	2017
AUD	0,3 %	0,3 %
CAD	0,8 %	0,7 %
CHF	0,5 %	0,4 %
DKK	0,7 %	0,8 %
EUR	0,7 %	1,9 %
GBP	-1,4 %	1,2 %
HKD	1,3 %	0,9 %
JPY	1,5 %	1,4 %
NOK	0,4 %	0,3 %
SGD	0,2 %	0,4 %
USD	0,8 %	5,4 %
Övriga	6,0 %	0,6 %
Summa	12 %	15 %

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att föreningen inte kan betala sina skulder i takt med att de förfaller. Cirka 73 procent (74) av PP Pensions försäkringstekniska skuld har en löptid som överstiger tio år. Därför är likviditetsrisken, i betydelser att föreningen inte ska kunna betala sina skulder, försuam i det korta perspektivet. För PP Pensions

Fördelning av diskonterade framtida kassaflöden i de försäkringstekniska avsättningarna (msek)		
	2018	2017
Högst 1 år	205	176
1-3 år	462	434
3-5 år	545	573
5-10 år	1 653	1 548
Över 10 år	7 839	7 694
Totalt	10 704	10 425

del är den största likviditetsrisken att ett finansiellt instrument inte kan säljas utan stor merkostnad. Denna likviditetsrisk hanteras genom att merparten av tillgångarna ska vara marknadsnoterade och föremål för regelbunden handel på en reglerad marknadsplats. PP Pensions investeringar i räntebärande placeringar och aktier utgjorde 67 procent (64) av tillgångarna per 31 december 2018. Bedömningen är att det inte föreligger någon likviditetsrisk i dessa tillgångar. Inom tillgångs- och hedgefonder erbjuder vissa investeringar daglig likviditet, medan de flesta erbjuder månadsvis likviditet. Likviditetsrisken hanteras genom att andelen som får placeras i detta tillgångsslag begränsas i föreningens placeringsriktlinjer. Fastigheter är till sin karaktär ett tillgångsslag med sämre likviditet. Föreningens investeringar i fastigheter görs via direktinvesteringar eller förvärv av aktier eller andelar i icke-marknadsnoterade fastighetsägande bolag. PP Pension bedömer att likviditetsrisken i fastighetsportföljen är hanterbar tack vare fastighetsurvalet och den valda investeringsstrategin. Dessutom finns begränsningar för hur stor andel som får placeras i detta tillgångsslag i föreningens placeringsriktlinjer.

Kredit- och motpartsrisk

Med kredit- och motpartsrisk menas risken att motparten inte kan fullgöra sina åtaganden, vilket skulle kunna leda till kreditförluster för föreningen. Räntebärande placeringar sker främst i statsobligationer, realränteobligationer, bostadsobligationer och kreditobligationer. Räntebärande investeringar görs främst via fonder och endast med emittenter med hög kreditrating. En genomlysning av innehavet per 31 december 2018 visar att de räntebärande investeringarna fördelar sig på:

- Staten: 20 procent (25)
- Bostäder: 40 procent (37)
- Bank och kredit: 40 procent (38)

Motpartsrisken i den dagliga värdepappershandeln hanteras genom att köp och försäljningar av värdepapper och fondandelar görs via etablerade finansiella institut eller förmögenhetsförvaltare. Dessutom framgår begränsningar för investeringar i detta tillgångsslag i föreningens placeringsriktlinjer.

Värdepappersaffärer får endast göras med bank eller fondkommissionär som har Finansinspektionens (eller motsvarande myndighet i andra länder) tillstånd

att bedriva handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk menas risken att värdet på fastigheterna faller. Genom innehavet av bostadsfastigheter är PP Pensions fastighetsinnehav framför allt exponerat mot risker för prisfall på bostadsrättsmarknaden, eftersom värdet vid omvandling till bostadsrätt till del styr bedömningen av marknadsvärdet. Bostadsrättspriserna är i sin tur starkt kopplade till räntenivån, men påverkas även av faktorer som hushållens inkomstkönningar, syssel-sättningsutveckling och eventuell bostadsbrist på orten.

Föreningens fastighetsbestånd är koncentrerat till likvida tillväxtmarknader i Storstockholm och Malmö/Lund. Dessa orter förväntas tack vare goda demografiska och ekonomiska förutsättningar erbjuda en långsiktigt god värdeökning. Fastighetsportföljen har en jämn fördelning mellan bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalyserna för tillgångarna på sidan 40 visar hur förändringar i vissa viktiga finansiella risker påverkar föreningens resultat och eget kapital samt kollektiva konsolideringsnivå. Känslighetsanalyserna bygger på följande antaganden:

- Räntebärande placeringar: räntehöjning med 100 baspunkter (en procentenhet)
- Aktier och andelar: kursnedgång på 10 procent
- Fastigheter: värdeminskning på 10 procent
- Hedgefonder: värdeminskning på 10 procent

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller brister i teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken. De operativa riskerna motverkas genom interna riktlinjer, ändamålsenliga arbetsprocesser och god intern kontroll. PP Pension arbetar ständigt med att förbättra processer och rutiner för att reducera de operativa riskerna.

Uppföljning av riktlinjer, arbetsprocesser och kontrollrutiner görs inom ramen för PP Pensions riskkontroll, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Samtliga chefer och medarbetare är skyldiga att rapportera incidenter avseende alla typer av risker.

Risker inom fondförsäkringsverksamheten

PP Pension Fondförsäkring tecknar endast fondförsäkringar med eller utan återbetalningsskydd. Det gör att det inte finns någon dödsfallrisk i bolaget utöver en mycket begränsad andel avseende kapitalförsäkring. Däremot finns livs- och sjukfallrisker. Exponeringen mot sjukfallrisker hanteras med riskbedömning och återförsäkring. I dagsläget är omfattningen av livs- och sjukfallrisker begränsad.

Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna, utöver avsättningarna som svarar mot de

tillgångar där försäkringstagaren bär risken, diskonteras de framtida förväntade kassaflödena med en räntekurva som påverkas av marknadsräntor. Därför innehåller avsättningarna även en ränterisk.

De finansiella riskerna är begränsade då försäkringstagaren själv bär placeringsrisken. Bolagets egna placeringar utsätts för samma finansiella risker som beskrivits ovan. I tillägg till detta kan noteras att inom fondförsäkringsverksamheten är de framtida intäkterna på försäkringskapitalet viktiga, vilket innebär att PP Pensions Fondförsäkring alltid står risken att de framtida intäkterna minskar på grund av ett allmänt kursfall på olika finansiella marknader.

Not 3

Premieinkomst

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Löpande premier	287 247	287 247	296 269	296 269
Premiebefrielse vid sjukdom	6 804	6 804	5 740	5 740
Sjuk och premiebefrielsepremie ITP 1	528	528	536	536
Summa förmånsbestämd traditionell försäkring	294 579	294 579	302 545	302 545
Premiebestämd traditionell försäkring				
Löpande premier	34 796	34 796	33 325	33 325
Engångspremier	83 941	83 941	20 884	20 884
Premiebefrielse vid sjukdom	471	471	499	499
Summa premiebestämd traditionell försäkring (före avgiven återförsäkring)	119 208	119 208	54 708	54 708
Premier för avgiven återförsäkring	-926	-926	-754	-754
Summa premiebestämd traditionell försäkring (efter avgiven återförsäkring)	118 282	118 282	53 954	53 954
Fondförsäkring				
Premiebefrielsepremie	101	-	98	-
Summa premieinkomst fondförsäkring (före avgiven återförsäkring)	101	-	98	-
Premier för avgiven återförsäkring	-61	-	-68	-
Summa fondförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	40	-	30	-
Summa	412 901	412 861	356 529	356 499
Premieinkomsten har tecknats i Sverige				
Uppllysning om inbetalda premier som har bokförts i balansräkningen				
Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	114 311	-	110 457	-
varav inflyttade försäkringar	15 737	-	4 091	-

Not 4

Kapitalavkastning, intäkter

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Hyresintäkter från byggnader och mark	156 016	62 118	148 338	67 073
Erhållna utdelningar	10 419	10 395	16 675	16 632
Rabatter fondavgifter	31 763	26 645	30 701	26 232
Valutakursvinst, netto	28 213	28 681	54 932	55 030
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 339	15 339	15 209	15 209
Övriga ränteintäkter	1	13 522	-	11 688
Realisationsvinster, netto				
Byggnader och mark	-	-	-	386 268
Aktier och andelar	126 415	126 515	229 574	229 045
Hedgefonder	37 416	37 416	11 648	11 648
Summa	405 582	320 631	507 077	818 825

Not 5

Värdeförändringar på placeringstillgångar

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	107 843	61 008	298 127	-
Aktier och andelar	-	46 767	123 075	618 516
Hedgefonder	-	-	25 939	25 939
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 313	6 360	17 529	17 520
Summa	114 156	114 135	464 670	661 975

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	-	-	-	-566 313
Aktier och andelar	-364 143	-364 878	-	-
Hedgefonder	-104 908	-104 908	-	-
Summa	-469 051	-469 786	-	-566 313

Not 6 Övriga tekniska intäkter

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Administrationsintäkter	58	58	60	60
Summa	58	58	60	60

Not 7 Utbetalda försäkringsersättningar

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Utbetalda grundpensioner	-342 086	-342 086	-330 028	-330 028
Premiefrielse vid sjukdom	-10 405	-10 405	-11 111	-11 111
Övriga ersättningar ¹⁾	-6 270	-6 270	-7 292	-7 292
Skaderegleringskostnader	-5 440	-5 440	-6 201	-6 201
Summa förmånsbestämd traditionell försäkring	-364 201	-364 201	-354 632	-354 632
Premiebestämd traditionell försäkring				
Utbetalda grundpensioner	-23 562	-23 562	-21 603	-21 603
Övriga ersättningar ¹⁾	-585	-585	-369	-369
Återförsäkrarens andel av utbetalda försäkringsersättningar	56	56	82	82
Summa premiebestämd traditionell försäkring	-24 091	-24 091	-21 890	-21 890
Fondförsäkring				
Premiefrielse	-4	-	-120	-
Återförsäkrarens andel av utbetalda försäkringsersättningar	3	-	-	-
Summa fondförsäkring	-1	-	-120	-
Summa	-388 293	-388 292	-376 642	-376 522
Uppllysning om utbetalda försäkringsersättningar som har bokförts i balansräkningen				
Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	87 335	-	26 695	-

¹⁾ I övriga ersättningar ingår bland annat särskild löneskatt, slutbetalning och utflytt av pensionskapital.

Not 8 Driftskostnader

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Administrationskostnader	-40 525	-33 422	-37 371	-30 697
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	510	469	238	194
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-40 015	-32 953	-37 133	-30 503
Driftskostnader för skadereglering	-5 440	-5 440	-6 201	-6 201
Kapitalförvaltningskostnader	-16 788	-16 788	-14 271	-14 271
Fastighetsförvaltningskostnader	-12 957	-11 342	-11 831	-10 818
Driftskostnader för valcentral	-971	-971	-740	-740
Totala driftskostnader	-76 171	-67 494	-70 176	-62 533

Specifikation av totala driftskostnader

Personalkostnader, se not 30	-38 853	-38 853	-34 822	-34 822
Lokalkostnader	-2 789	-2 789	-2 069	-2 069
Datakostnader	-5 918	-4 592	-4 970	-3 892
Övriga kostnader	-26 820	-19 469	-26 417	-19 852
Avskrivningar	-1 791	-1 791	-1 898	-1 898
Totala driftskostnader	-76 171	-67 494	-70 176	-62 533

Driftskostnader för skadereglering redovisas under rubriken Försäkringsersättningar och driftskostnader relaterade till kapital- och fastighetsförvaltning redovisas under rubriken Kapitalavkastning, kostnader. Driftskostnader för valcentral redovisas som Övriga tekniska kostnader.

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer				
PricewaterhouseCoopers AB				
Revisionsuppdrag	-	-	-612	-364
Skattefrågor	-	-	-	-
Övriga konsultationer	-	-	-	-
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	-635	-375	-	-
Skattefrågor	-	-	-	-
Övriga konsultationer	-	-	-	-
Summa	-635	-375	-612	-364

Not 9 Kapitalavkastning, kostnader

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Driftkostnader för byggnad och mark	-72 112	-46 118	-111 158	-85 012
Externa förvaltningskostnader för byggnader och mark	-3 057	-1 443	-1 926	-914
Kapitalförvaltningskostnad	-16 788	-16 788	-14 271	-14 271
Depåkostnader	-1 248	-1 074	-1 060	-927
Övrigt	-2 230	-1 557	-1 490	-1 493
Realisationsförlust, netto				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-10 663	-10 663	-104 547	-104 545
Summa	-106 098	-77 643	-234 452	-207 162

Not 10

Övriga tekniska kostnader

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Driftskostnader för valcentral	-971	-971	-801	-801
Tilldelad arvsvinst	-428	-	-385	-
Summa	-1399	-971	-1186	-801

Not 11

Skatt på årets resultat

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Årets resultat före skatt	-343 504	-401 213	452 466	422 902
varav avkastningsskattepliktig verksamhet	-375 041	-401 213	430 561	422 902
varav inkomstskattepliktig verksamhet	31 537	-	21 905	-
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-12 267	-10 695	-10 937	-9 768
Inkomstskatt	-	-	-	-
Uppskjuten skatt	498	-	-662	-
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt, innevarande år	-	-	-	-
Uppskjuten skatt	498	-	-662	-
Avstämning effektiv skatt				
Resultat före skatt	-343 504	-401 213	452 466	422 902
Avgår i resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-375 041	-401 213	430 561	422 902
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	31 537	-	21 905	-
Teoretisk skatt 22 (22) procent	-6 938	-	-4 819	-
Uppskjuten skatt på bokslutsdispositioner	-586	-	-662	-
Effekt av ändrad skattesats på latent skatt	1084	-	-	-
Effekt av ej aktiverad uppskjuten skatt på underskott	6 938	-	4 819	-
Skatt i inkomstbeskattad verksamhet	498	-	-662	-

Not 12

Andra immateriella tillgångar

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående anskaffningsvärde	17 115	10 126	17 868	10 879
Inköp	5 066	5 066	-	-
Försäljningar och utträngning	-	-	-753	-753
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	22 181	15 192	17 115	10 126
Utgående ackumulerade avskrivningar	-16 033	-9 044	-15 556	-8 567
Ingående ackumulerade avskrivningar	-16 033	-9 044	-15 556	-8 567
Försäljningar och utträngning	-	-	753	753
Avskrivningar	-975	-975	-1 230	-1 230
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 008	-10 019	-16 033	-9 044
Bokfört värde	5 173	5 173	1 082	1 082

Immateriella tillgångar utgörs i sin helhet av förvärvade programvaror.

Not 13

Byggnader och mark

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Verkligt värde				
Ingående balans	3 651 263	1 670 991	3 353 135	2 313 863
Avyttringar	-	-	-	-462 827
Värdeförändringar	125 737	61 009	298 128	-180 045
Utgående balans	3 777 000	1 732 000	3 651 263	1 670 991
Anskaffningsvärde	1 146 190	302 031	1 146 190	302 031
Fastighetsrörelsens resultat				
Hyresintäkter	156 016	62 118	148 338	67 073
Drift och underhåll	-72 111	-46 118	-111 159	-85 012
Driftsnetto	83 905	16 000	37 179	-17 939

Fortsättning på följande sida

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Verkligt värde				
Kommun				
Stockholm	3 045 000	1 132 000	2 904 900	1 054 400
Malmö	600 000	600 000	616 591	616 591
Lund	132 000	-	129 772	-
Summa	3 777 000	1 732 000	3 651 263	1 670 991

Löptider för hyreskontrakt per 2018-12-31	Koncernen		Föreningen	
	Kontrakterad årshyra	Andel %	Kontrakterad årshyra	Andel %
Inom ett år	35 988	23%	10 316	7%
Senare än ett år, men inom tre år	27 680	17%	46 273	30%
Senare än fem år	23 242	15%	26 624	18%
Bostäder, garage mm	70 679	45%	69 303	45%
Summa kontrakterad årshyra	157 589	100%	152 516	100%

Samtliga fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter då de innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegringar. Fastigheter värderas i enlighet med nivå 3 i verkligt värdehierarkin, se vidare not 15.

Not 14

Aktier och andelar i koncernföretag

Bolag	Organisations-nummer	Säte	Kapitalandel, %	Antal aktier	Eget kapital	2018	2017
						Bokfört värde	Bokfört värde
Fastighets AB Stor Göten ¹	556121-0948	Malmö	100	1 550	124	155	155
Pressens Förvaltnings AB ²	556106-6035	Stockholm	100	9 100	887	724	724
PP Pension Fondförsäkring AB ³	516406-0237	Stockholm	100	20 000	55 117	55 000	55 000
Stockholm Skillinggränd KB ⁴	969651-4042	Stockholm	99	-	154 406	368 376	385 780
PP Pension Fastigheter AB ⁵	556787-1958	Stockholm	100	100 000	54 977	626 167	544 100
Clemens Förvaltnings AB ⁶	556794-6107	Stockholm	100	1 000	-	-	-
Fastighets AB Sinodaett ⁷	556852-1396	Stockholm	100	500	-	-	-
Fastighets AB Albyggård ⁸	556840-0906	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Fastighets AB Albyggård 2 ⁹	559106-4828	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Fastighets AB Albyggård 3 ¹⁰	559106-4851	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Stockholm Skillinggränd KB	969651-4042	Stockholm	1	-	-	-	-
Summa						1 050 422	985 759

¹ Fastighets AB Stor Göten är vilande bolag.

² Pressens Förvaltnings AB är vilande bolag.

³ PP Pension Fondförsäkring AB startades 2005-07-01.

⁴ Stockholm Skillinggränd KB är ett fastighetsförvaltande bolag som förvärvades 2011. Bolaget äger fastigheten Munklägret 24.

⁵ PP Pension Fastigheter AB äger 100% av aktierna i Clemens Förvaltnings AB, Fastighets AB Sinodaett7, Fastighets AB Albyggård, Fastighets AB Albyggård 2 samt Fastighets AB Albyggård 3.

⁶ Clemens Förvaltnings AB ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2018-12-31 till 1,3 miljoner kronor.

⁷ Fastighets AB Sinodaett7 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2018-12-31 till 7,6 miljoner kronor.

⁸ Fastighets AB Albyggård ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2018-12-31 till 48 tusen kronor.

⁹ Fastighets AB Albyggård 2 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2018-12-31 till 49 tusen kronor.

¹⁰ Fastighets AB Albyggård 3 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2018-12-31 till 50 tusen kronor.

Not 15

Finansiella instrument

KLASSIFICERING	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Aktier och andelar i koncernföretag	-	1 050 422	-	985 759
Aktier och andelar	5 665 738	5 655 007	6 050 530	6 040 889
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 985 227	3 966 604	3 813 080	3 795 646
Fondförsäkringstillgångar	1 275 271	-	1 297 854	-
Upplupna ränteutgifter	6 077	6 077	7 103	7 103
Fondförsäkringsåtagande	-1 279 124	-	-1 298 569	-
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 653 189	10 678 110	9 869 998	10 829 397
Nettoreultat tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	-135 728	-94 223	557 399	1 047 893
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Derivat med positiva värden	147 529	147 529	30 275	30 275
Derivat med negativa värden	-942	-942	-12 938	-12 938
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	146 587	146 587	17 337	17 337
Nettoreultat tillgångar och skulder innehavda för handel	-88 108	-88 108	-136 664	-136 664
Summa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9 799 776	10 824 697	9 887 335	10 846 734
Lånefordringar och kundfordringar samt skulder				
Kassa och bank	476 270	387 821	648 954	551 657
Övriga fordringar	17 534	71 937	20 168	70 282
Övriga skulder	-42 301	-249 183	-50 977	-176 097
Summa lånefordringar, kundfordringar samt skulder	451 503	210 575	618 145	445 842
Nettoreultat lånefordringar, kundfordringar samt skulder	-2 229	11 965	-1 493	10 195

Fortsättning på följande sida

KONCERNEN 2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	3 777 000	3 777 000
Aktier och andelar	5 665 738	-	-	5 665 738
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 985 227	-	-	3 985 227
Fondförsäkringstillgångar	1 275 271	-	-	1 275 271
Upplupna ränteintäkter	6 077	-	-	6 077
Fondförsäkringsåtagande	-1 279 124	-	-	-1 279 124
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 653 189	-	3 777 000	13 430 189
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	33 284	-	33 284
Ränteoptioner	-	38 709	-	38 709
Aktieoptioner	-	75 536	-	75 536
Valutaterminer med negativa värden	-	-942	-	-942
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	146 587	-	146 587
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9 653 189	146 587	3 777 000	13 576 776

Fortsättning på följande sida

Fortsättning från föregående sida

KONCERNEN 2017				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	3 651 263	3 651 263
Aktier och andelar	6 050 530	-	-	6 050 530
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 813 080	-	-	3 813 080
Fondförsäkringstillgångar	1 297 854	-	-	1 297 854
Upplupna ränteintäkter	7 103	-	-	7 103
Fondförsäkringsåtagande	-1 298 569	-	-	-1 298 569
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 869 998	-	3 651 263	13 521 261
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	7 942	-	7 942
Ränteoptioner	-	9 750	-	9 750
Aktieoptioner	-	12 583	-	12 583
Valutaterminer med negativa värden	-	-12 938	-	-12 938
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	17 337	-	17 337
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9 869 998	17 337	3 651 263	13 538 598

FÖRENINGEN 2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	1 732 000	1 732 000
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	1 050 422	1 050 422
Aktier och andelar	5 655 007	-	-	5 655 007
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 966 604	-	-	3 966 604
Upplupna ränteintäkter	6 077	-	-	6 077
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 627 688	-	2 782 422	12 410 110

Fortsättning på följande sida

Fortsättning från föregående sida

FÖRENINGEN 2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	33 284	-	33 284
Ränteoptioner	-	38 709	-	38 709
Aktieoptioner	-	75 536	-	75 536
Valutaterminer med negativa värden	-	-942	-	-942
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	146 587	-	146 587
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	9 627 688	146 587	2 782 422	12 556 697

FÖRENINGEN 2017				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	1 670 991	1 670 991
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	985 759	985 759
Aktier och andelar	6 040 889	-	-	6 040 889
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 795 646	-	-	3 795 646
Upplupna ränteutgifter	7 103	-	-	7 103
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 843 638	-	2 656 750	12 500 388

FÖRENINGEN 2017				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	7 942	-	7 942
Ränteoptioner	-	9 750	-	9 750
Aktieoptioner	-	12 583	-	12 583
Valutaterminer med negativa värden	-	-12 938	-	-12 938
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	17 337	-	17 337
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	9 843 638	17 337	2 656 750	12 517 725

PP Pension klassificerar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde enligt nedanstående hierarki:

Nivå 1: Verkligt värde bestämt enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: Verkligt värde bestämt utifrån antingen direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Verkligt värde bestämt utifrån data som inte är observerbara på marknaden.

Innehav i aktie- och räntefonder redovisas i nivå 1. Hedgefonder med handel i främst börsnoterade derivatkontrakt redovisas också i nivå 1. Övriga hedgefonder samt samtliga derivat (ränteoptioner, aktieoptioner samt valutaterminer) redovisas i nivå 2. Aktier och andelar i koncernföretag redovisas i nivå 3.

Oberoende värderingar av koncernens byggnader och mark har gjorts av externa värderingsmän för att fastställa det verkliga värdet. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs utifrån avkastningskalkyler. Metoden faller under kategorin Nivå 3 - Verkligt värde bestämt utifrån data som inte är observerbara på marknaden.

Fastigheternas åsatta marknadsvärden är känsliga för de bedömningar och antaganden som ligger till grund för kassaflödesanalyserna i den avkastningsbaserade värderingsmetoden. Den enskilt största värdepåverkande faktorn vid värderingen är direktavkastningskravet. En variation av direktavkastningskravet med en halv procent nedåt eller uppåt ger en värdeförändring på +949 (+890) miljoner kronor respektive -607 (-570) miljoner kronor.

I not 13 framgår förändringen i verkligt värde avseende byggnader och mark.

Not 16 Aktier och andelar

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska aktier och andelar	773 837	986 700	769 985	981 323
Utländska aktier och andelar	3 152 753	3 876 937	3 147 679	3 871 988
Svenska hedgefonder	678 030	715 741	677 635	715 336
Utländska hedgefonder	150 371	86 360	150 371	86 360
Summa aktier och andelar samt hedgefonder	4 754 991	5 665 738	4 745 670	5 655 007
varav noterade	4 754 991	5 665 738	4 745 670	5 655 007

2017				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska aktier och andelar	788 336	1 057 118	786 882	1 055 211
Utländska aktier och andelar	2 687 245	3 695 658	2 681 118	3 688 89
Svenska hedgefonder	1 064 557	1 203 988	1 064 096	1 203 523
Utländska hedgefonder	155 075	93 766	155 075	93 766
Summa aktier och andelar samt hedgefonder	4 695 213	6 050 530	4 687 171	6 040 889
varav noterade	4 695 213	6 050 530	4 687 171	6 040 889

Majoriteten av hedgefonderna har likviditetsrisk en månad.

Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska staten	10 099	11 313	10 099	11 313
Svenska bostadsinstitut	400 507	425 168	400 507	425 168
Övriga svenska emittenter	3 267 181	3 548 746	3 249 228	3 530 123
Summa	3 677 787	3 985 227	3 659 834	3 966 604

2017				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska staten	12 085	11 334	12 085	11 334
Svenska bostadsinstitut	585 467	440 252	585 467	440 252
Övriga svenska emittenter	3 078 698	3 361 494	3 062 355	3 344 060
Summa	3 676 250	3 813 080	3 659 907	3 795 646

Not 18 Derivat

	2018			
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivatinstrument med positiva värden				
Valutaterminer	1 803 842	33 284	1 803 842	33 284
Ränteoptioner	9 500 000	38 709	9 500 000	38 709
Aktieoptioner	2 448 773	75 536	2 448 773	75 536
Summa	13 752 615	147 529	13 752 615	147 529
Derivatinstrument med negativa värden				
Valutaterminer	176 108	-942	176 108	-942
Summa	176 108	-942	176 108	-942

	2017			
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivatinstrument med positiva värden				
Valutaterminer	636 038	7 942	636 038	7 942
Ränteoptioner	7 000 000	9 750	7 000 000	9 750
Aktieoptioner	2 830 000	12 583	2 830 000	12 583
Summa	10 466 038	30 275	10 466 038	30 275
Derivatinstrument med negativa värden				
Valutaterminer	636 523	-12 938	636 523	-12 938
Summa	636 523	-12 938	636 523	-12 938

Valutaterminer och aktieoptioner förfaller inom ett år.

Not 19 Fondförsäkringstillgångar

	2018			
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fondförsäkringstillgångar	960 509	1 275 271	-	-
	960 509	1 275 271	-	-

	2017			
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fondförsäkringstillgångar	899 316	1 297 854	-	-
	899 316	1 297 854	-	-

Not 20 Aktuell skatt

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Skattefordran	22 644	21 899	24 589	22 563
Summa aktuell skatt	22 644	21 899	24 589	22 563

Not 21 Övriga fordringar

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Fordran på koncernbolag	-	43 106	-	41 538
Övriga fordringar	5 171	2 785	3 791	3 489
Summa övriga fordringar	5 171	45 891	3 791	45 027

Not 22 Materiella tillgångar

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående anskaffningsvärde	5 264	5 264	4 622	4 622
Inköp	783	783	1 521	1 521
Försäljningar och utrangeringar	-52	-52	-879	-879
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	5 995	5 995	5 264	5 264
Ingående avskrivningar	-3 005	-3 005	-3 055	-3 055
Försäljning och utrangeringar	34	34	718	718
Avskrivningar	-816	-816	-668	-668
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 787	-3 787	-3 005	-3 005
Utgående bokfört värde	2 208	2 208	2 259	2 259

Not 23

Livförsäkringsavsättning

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	9 496 100	9 496 100	9 314 939	9 314 939
Inbetalda premier	276 719	276 719	279 053	279 053
Utbetalda ersättningar	-329 384	-329 384	-316 940	-316 940
Ränta	163 819	163 819	158 428	158 428
Fribrevsuppräknning ITP 2	-	-	137 412	137 412
Ändring av dödlighetsantaganden	-	-	84 500	84 500
Ändring av premieantaganden	-	-	-89 204	-89 204
Ändring av ränteantagande	87 729	87 729	-59 846	-59 846
Andra förändringar	5 328	5 328	-12 242	-12 242
Utgående balans	9 700 311	9 700 311	9 496 100	9 496 100
Premiebestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	769 707	769 707	730 296	730 296
Inbetalda premier	117 782	117 782	53 380	53 380
Utbetalda ersättningar	-23 877	-23 877	-21 617	-21 617
Ränta	12 625	12 625	11 871	11 871
Ändring av dödlighetsantaganden	-	-	7 700	7 700
Ändring av ränteantagande	5 635	5 635	-4 957	-4 957
Andra förändringar	-31 808	-31 808	-6 966	-6 966
Utgående balans	850 064	850 064	769 707	769 707
Utgående balans livförsäkringsavsättningar	10 550 375	10 550 375	10 265 807	10 265 807
Total förändring	284 568	284 568	220 572	220 572

Vid beräkning av livförsäkringsavsättningar har följande beräkningsantaganden använts:

Diskonteringseffekt

Framtida kassaflöden diskonteras med den ränta som har en löptid motsvarande det kassaflöde som ska värderas, i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23. Hänsyn tas till avkastningsskatt genom ett avdrag från räntan med motsvarande 15 procent av statsobligationsräntan.

Livslängdsantaganden

Olika dödlighetsmodeller tillämpas beroende på försäkringsprodukt. Avsättningen avseende förmånsbestämd traditionell försäkring är baserad på den branschgemensamma dödlighetsundersökningen DUS 2006.

Annullationsantaganden

Livförsäkringsavsättningen för förmånsbestämd ITP 2 är fastställd med ett årligt annullationsantagande om 15 procent avseende framtida premiebetalning.

Driftkostnadsantaganden

Belastning för driftkostnader görs genom att sänka diskonteringsräntan med 0,2 till 0,4 procentenheter.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

Sänkning av marknadsräntor med 1 procentenhet (parallellskift av marknadsräntor) medför att avsättningen totalt i föreningen ökar med 1 019 (1 028) miljoner kronor. Ökning av marknadsräntor med 1 procentenhet (parallellskift av marknadsräntor) medför att avsättningen totalt i föreningen minskar med 1 008 (930) miljoner kronor. Ökad livslängd, motsvarande en minskning av den ettåriga dödsfallsrisken med 20 procent för alla åldrar, medför att avsättningen ökar med 541 (527) miljoner kronor.

Not 24

Avsättning oreglerade skador

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	135 534	135 534	127 123	127 123
Inbetalda premier	17 860	17 860	23 492	23 492
Utbetalda ersättningar	-24 891	-24 891	-25 678	-25 678
Ränta	610	610	513	513
Ändring av ränteantagande	317	317	-446	-446
Andra förändringar	10 000	10 000	10 530	10 530
Utgående balans	139 430	139 430	135 534	135 534
Premiebestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	23 243	23 243	19 251	19 251
Inbetalda premier	1 426	1 426	1 328	1 328
Utbetalda ersättningar	1 426	-154	-21	-21
Ränta	-	-	52	52
Ändring av ränteantagande	158	158	-78	-78
Andra förändringar	-10 568	-10 568	2 711	2 711
Utgående balans	14 105	14 105	23 243	23 243
Fondförsäkring				
Ingående balans	277	-	252	-
Andra förändringar	-211	-	25	-
Utgående balans	66	-	277	-
Utgående balans oreglerade skador	153 601	153 535	159 054	158 777
Total förändring (före avgiven återförsäkring)	-5 453	-5 242	12 428	12 403
Total förändring (efter avgiven återförsäkring)	-5 522	-5 315	12 608	12 584

Not 25

Fondförsäkringsåtagande

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående balans	1 298 569	-	1 095 903	-
Inbetalda premier	98 574	-	106 366	-
Inflyttade försäkringar	15 737	-	4 091	-
Utbetalda ersättningar	-5 513	-	-8 803	-
Utflyttade försäkringar	-81 823	-	-17 892	-
Värdeförändringar	-38 039	-	125 004	-
Uttag avkastningsskatt	-1 246	-	-	-
Avgiftsuttag	-6 455	-	-6 723	-
Andra förändringar	-680	-	623	-
Utgående balans	1 279 124	-	1 298 569	-

805 miljoner kronor (1 080) av koncernens fondförsäkringsåtagande har en förfallotidpunkt som överstiger tio år.

Not 26

Uppskjutna skatteskulder

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Uppskjutna skatteskulder				
varav som ska betalas efter mer än 12 månader	5 387	-	5 885	-
Summa uppskjutna skatteskulder	5 387	-	5 885	-

Uppskjuten skatt hänförs sig huvudsakligen till övervärden i fastigheter.

Not 27

Övriga skulder

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Leverantörsskulder	8 761	5 740	11 755	8 225
Skatter och avgifter	16 054	12 524	13 831	11 363
Skuld till koncernbolag	-	232 283	-	157 351
Övriga skulder	7 505	1 975	12 261	2 058
Summa övriga skulder	32 320	252 522	37 847	178 997

Not 28

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Upplupna personalrelaterade kostnader	6 104	6 054	5 295	5 283
Övriga upplupna kostnader	2 316	1 324	1 033	829
Förutbetalda hyresintäkter	22 252	5 054	20 344	5 164
Summa övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30 672	12 432	26 672	11 276

Not 29

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse

	2018		2017	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ställda pantar för terminskontrakt	122 437	122 437	10 960	10 960
Registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning				
Byggnader och mark	2 643 899	2 643 899	2 555 884	2 555 884
Aktier och andelar	6 190 308	5 015 298	6 058 162	4 853 096
Hedgefonder	759 419	747 588	1 215 172	1 200 377
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 503 556	4 390 922	4 454 227	4 353 353
Summa registerförda tillgångar	14 097 182	12 797 707	14 283 445	12 962 710

Tabellen visar tillgångar värderade till verkligt värde, intagna i skuld täckningsregistret som upprättats i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7.

Not 30 Personal

Medelantalet anställda, Sverige	2018	2017
Försäkringsrörelsen	20	18
Kapital- och fastighetsförvaltning	1	2
Ekonomi och administration	10	9
Totalt	31	29

Av de totalt 31 (29) anställda var 18 kvinnor (17).

Fördelning ledande befattningshavare	2018	2017
Kvinnor: Styrelseledamöter	2	2
Män: Styrelseledamöter	6	6
VD	1	1

Löner, andra ersättningar och sociala avgifter (ksek)	2018	2017
Löner och andra ersättningar	23 756	21 389
varav styrelse, exklusive ordförande	626	604
varav styrelsens ordförande	252	243
varav VD, Kjell Norling	2 760	2 673
Sociala avgifter	14 586	12 935
varav pensionskostnader, förmånsbaserade planer	4 791	4 324
därav till VD, Kjell Norling	114	111
varav pensionskostnader, premiebaserade planer	2 317	2 018
därav till VD, Kjell Norling	1 036	918

Arvoden och övriga ersättningar till styrelse (ksek) ¹⁾	2018	2017
Styrelsens ordförande Björn Svensson	252	243
Styrelsens vice ordförande Jonas Nordling	116	112
Styrelseledamot Eva-Maria Kollberg	85	82
Styrelseledamot Leif Nicklagård	85	82
Styrelseledamot Martin Wästfelt	85	82
Styrelseledamot Lennart Foss	85	82
Styrelseledamot Bennie Ohlsson	85	82
Styrelseledamot Elinore Gustafsson	85	82

Styrelse: Till styrelsen utgår arvode enligt föreningsstämmans beslut. Styrelsearvode utgår inte till styrelseledamöter anställda i föreningen. Det finns inga bonusavtal med styrelsen.

VD: Ersättningen till VD består av fast lön samt pension. Det finns inget bonusavtal med VD. VD:s lön fastställs årligen av styrelsens ersättningsutskott enligt fastställd ersättningspolicy. VD har en premiebaserad pension. Vid uppsägning från föreningens sida äger VD rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 1,5 årslöner. VD har sex månaders uppsägningstid.

1) Styrelsen i PP Pension Fondförsäkring uppbär styrelsearvode som uppgår till 260 ksek.

Not 31 Närstående

Dotterbolag	År	Försäljning av tjänster	Fordran per 31 december	Skuld per 31 december
PP Pension Fondförsäkring AB	2018	3 900	12 208	-
	2017	3 300	17 093	-
Pressens Förvaltnings AB	2018	-	-	338
	2017	-	-	338
PP Pension Fastigheter AB	2018	-	938 955*	16 842
	2017	-	928 788*	16 842
Stockholms Skillinggränd KB	2018	-	121 608*	117 838
	2017	-	121 608*	87 864

Som närstående definieras samtliga dotterbolag samt styrelseledamöter och ledningspersoner i PP Pension Försäkringsförening och deras nära familjemedlemmar. För en närmare beskrivning av försäljning av tjänster mellan bolagen, se under "Helägda bolag" i förvaltningsberättelsen.

* Avser reversfordran, lånen löper med marknadsmässig ränta.

PP Pension Fastigheter AB har en reversfordran på sitt dotterbolag Clemens Förvaltnings AB om 25 (25) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Sinodaett7 om 209 (207) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård om 85 (85) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård 2 om 136 (135) miljoner kronor samt en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård 3 om 246 (244) miljoner kronor. Lånen löper med marknadsmässig ränta.

Not 32 Disposition av årets resultat

Styrelsen föreslår att årets resultat på -411 907 717 kronor för PP Pension Försäkringsförening disponeras enligt följande:

Till respektive fond föres (kronor)	
Konsolideringsfond 1 (förmånsbestämd traditionell försäkring)	-415 666 291
Konsolideringsfond 2 (premiebestämd traditionell försäkring)	3 758 574
Summa	-411 907 717

Styrelsens och verkställande direktörens undertecknande

STOCKHOLM DEN 27 MARS 2019

BJÖRN SVENSSON
Ordförande

JONAS NORDLING
Vice ordförande

LENNART FOSS

BENNIE OHLSSON

ELINORE GUSTAFSSON

EVA-MARIA KOLLBERG

LEIF NICKLAGÅRD

MARTIN WÄSTFELT

KJELL NORLING
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats
den 5 april 2019

Min granskningsrapport har lämnats
den 5 april 2019

HENRIK PERSSON
Auktoriserad revisor

SVEN RYDÉN
Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i PP Pension Försäkringsförening
organisationsnummer 802005-5573

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för PP Pension Försäkringsförening för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31, med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 30-74 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av PP Pension Försäkringsförenings finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder be-

skrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till PP Pension Försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 23 april 2018 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 3-17 samt 28-29 men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs

enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för PP Pension Försäkringsförening för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till PP Pension Försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens

ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller

- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning

i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger mig oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 5 april 2019
Deloitte AB

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Lekmannarevisorns granskningsrapport

Jag har i egenskap av lekmanarevisor granskat verksamheten i PP Pension Försäkringsförening för år 2018. Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att föreningens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att föreningens interna kontroll är tillräcklig. Min granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 5 april 2019

Sven Rydén
Lekmannarevisor

Styrelse

Styrelsen i PP Pension Försäkringsförening utses av Medieföretagen, Svenska Journalistförbundet och Unionen. Det innebär att både arbetsgivare och anställda är representerade i styrelsen. Härmed har de insyn i, och kan påverka, verksamheten så att den tillvaratar huvudmännens intressen inom pensionsområdet. Styrelsen består av åtta ledamöter, inga suppleanter utses. Fyra ledamöter utses av Medieföretagen och fyra ledamöter av Journalistförbundet och Unionen tillsammans. Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande. Inom styrelsen finns också ett

presidium som består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Presidiets uppgift är att bereda ärenden som ska behandlas av styrelsen. Verkställande direktören är föredragande i såväl styrelsen som i presidiet. Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter. Styrelsen ansvarar för att en god intern kontroll präglar organisationen och driften av föreningens verksamhet. Styrelsen följer löpande föreningens ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Styrelsen arbetar utifrån en särskilt

fastställd arbetsordning, medan verkställande direktören och föreningens aktuarie följer en arbetsinstruktion. Såväl arbetsordningen som arbetsinstruktionerna ses över en gång per år.

Styrelseledamöter

Utsedda av

Medieföretagen

Björn Svensson
Ordförande

Lennart Foss
Verkställande direktör NTM-koncernen

Bennie Ohlsson
Styrelseordförande Gota Media

Elinore Gustafsson
Aktuarie, Addact

Journalistförbundet

Jonas Nordling
Vice ordförande
Chefredaktör Dagens Arena

Eva-Maria Kollberg
Kanslichef och chef för
administrativa avdelningen
Journalistförbundet

Unionen

Leif Nicklagård
Förbundssekreterare Unionen

Martin Wästfelt
Sektionschef Unionen

Bakre raden från vänster: Elinore Gustafsson, Bennie Ohlsson, Jonas Nordling, Eva-Maria Kollberg och Lennart Foss. Främre raden från vänster: Martin Wästfelt, Kjell Norling, Leif Nicklagård och Björn Svensson.

Ledning

Kjell Norling
Verkställande direktör

Helene Nilsson
Vice verkställande direktör

Fredrik Löfgren
Aktuarie

Cecilia Thomasson Blomquist
Kapitalförvaltning

Marita Lingmerth
Försäkring och administration

Gunilla Lenander
Rådgivning och marknad

Ordlista

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värde beror på kursutvecklingen för ett annat, underliggande, instrument. Exempel på derivat är terminer och optioner.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Erforderlig solvensmarginal

Den lägsta kapitalbas som ett försäkringsföretag tillåts ha.

Fondförsäkring

I en fondförsäkring förvaltas pensionskapitalet i en eller flera fonder som försäkringstagaren väljer. Storleken på pensionen bestäms av hur värdet på fonderna har utvecklats under spartiden.

Fribrev

Fribrev utfärdas på en försäkring om premiebetalningen avbryts i förtid. Fribrevet innehåller uppgift om det pensionsbelopp som tjänats in och som kommer att betalas ut när pensionsåldern uppnåtts.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Tjänstepensionssparande med försäkringsinslag (ej fondförsäkring), där pensionens storlek är bestämd på förhand som en viss procent av slutlönen. Storleken på arbetsgivarens inbetalda premie styrs bland annat av förmånens storlek och antal år som återstår till den anställdes pension. ITP 2 är ett exempel på en förmånsbestämd traditionell försäkring.

Förval

Den förvaltningskombination som kapitalet placeras i med automatik om ett aktivt val inte görs, till exempel inom ITP 1 eller ITPK.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Indexering av pensioner

Vid varje årsskifte kan ålderspensioner räknas om. Omräkningen innebär att pensionen justeras beroende på hur inkomster och priser förändras i samhället. Omräkningen görs baserat på utvecklingen för olika index.

ITP 1

ITP 1 är en avdelning inom ITP (Industrins och handelns tilläggs-pension) och är en premiebestämd avtalspension. De som tillhör medieföretagens avtalsområde och är födda 1979 eller senare ingår i ITP 1. I en premiebestämd pension bestäms värdet av den framtida pensionen av värdet på inbetalda pensionspremier och avkastningen på dessa under spartiden.

ITP 2

ITP 2 är en avdelning inom ITP och är i första hand en förmånsbestämd avtalspension, men där även en premiebestämd del, ITPK, ingår. De som tillhör medieföretagens avtalsområde och är födda 1978 eller tidigare ingår vanligtvis i ITP 2. I en förmånsbestämd pension bestäms pensionen på förhand som en viss procent av slutlönen.

ITPK

ITPK är ett tillägg till ITP 2-pensionen. Två procent av lönen avsätts till ITPK. Pensionstagaren väljer själv förvaltare.

Kapitalbas

Kapitalbasen utgörs av föreningens eget kapital, minskat med immateriella tillgångar.

Kollektivavtal

Avtal om löner och andra anställningsvillkor som sluts mellan arbetsgivarorganisation och facklig organisation.

Kollektiv konsolideringsnivå

Föreningens kollektiva konsolideringsnivå är ett mått på värdet av föreningens samlade tillgångar i förhållande till de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Kollektivt konsolideringskapital

Kollektivt konsolideringskapital är skillnaden mellan föreningens samlade tillgångar till verkligt värde och de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Konsumentprisindex (KPI)

KPI visar hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för hela den inhemska privata konsumtionen, det vill säga förändringen i de priser konsumenten faktiskt betalar.

Pensionstillägg

Varje år beslutar PP Pensions styrelse, om så bedöms motiverat, om en uppräknings av de pensioner som är under utbetalning. Denna uppräknings kan syfta till att kompensera pensionären för inflationen (indexering).

Pensionstilläggsmetoden

För försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden (förmånsbestämd traditionell försäkring) garanteras den försäkrade en pensionsförmån som bestäms enligt kollektivavtal. Pensionsbeskedet innehåller uppgifter om aktuella förmåner, men inte uppgift om försäkringskapital.

Placeringsstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, till exempel räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter och som förväntas ge en avkastning.

Premiebestämd traditionell försäkring

Ett sparande i pensionsförsäkring där storleken på den inbetalda premien är bestämd på förhand som en viss procent av en lön eller som ett visst belopp och som förvaltas i traditionell förvaltning. Framtida pensionsbeloppet styrs bland annat av summan inbetalda premier, försäkringsgivarens garantivillkor och konsolideringspolicy samt eventuellt återbäring.

Privat pensionssparande

Pension som byggs på eget sparande i pensionsförsäkring. Ofta inkluderas även sparande i kapitalförsäkring i det som anses vara privat pensionssparande.

Retrospektivreservmetoden

För försäkringar beräknade med retrospektivreservmetoden (premiebestämd traditionell försäkring) garanteras den försäkrade en pensionsförmån. Återbäring följer av konsolideringspolicyn och bildas genom framräkning av försäkringskapitalet med återbäringsränta, justerad för driftskostnader och skatt.

Solvensgrad

Visar förhållandet mellan verkliga värde i förhållande till föreningens garanterade åtaganden.

Solvenskvot

Visar förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Solvenskvoten får som lägst uppgå till ett.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren och som grundas på kollektivavtal eller individuella avtal mellan arbetsgivare och anställd.

Totalavkastning

Placeringarnas avkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning är en förvaltningsform där försäkringsgivaren bestämmer hur pengarna ska placeras och som ger en garanterad värdetillväxt samt möjlighet till återbäring.

Valutaterminer

Valutaaffär med framskjuten likvid; betalning och leverans avseende tillgången sker i framtiden. En försäljning av valutapå termin kan användas för att ta bort/minska valutarisken i en tillgångsportfolio.

Återbäring

Det överskott som, utöver det Det överskott som betalas ut från en traditionellt förvaltd försäkring, utöver det garanterade pensionsbeloppet, om tillräcklig avkastning uppnåtts.

Årsredovisning
PP Pension
Försäkringsförening

Tel: **020-29 90 50** (mån-fre 08:30-17:00)

E-post: **kundcenter@pppension.se**
Postadress: **Box 7760, 103 96 Stockholm**

For international calls: **+46 8 729 90 50**

pp.pens!on